

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

**«Διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Κίνας και
Κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα»**

Συντάκτης: **Κοκκινάκη Ιωάννα** (Α.Μ. LX31692)

Επιβλέπων εκπαιδευτικός:
Πιτόσκα Ηλέκτρα
Καθηγήτρια

Κοζάνη, 2021

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

**«Διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Κίνας και
Κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα»**

Συντάκτης: **Ιωάννα Κοκκινάκη** (Α.Μ.ΛΧ31692)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σε αυτή την εργασία μελετήθηκαν οι διμερείς οικονομικές σχέσεις της Ελλάδας με την Κίνα και οι κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα.

Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύθηκαν η οικονομία της Ελλάδας, οι εξαγωγές της στην χώρα της Κίνας και κάποιες προβλέψεις για την ελληνική οικονομία και μια έρευνα αγοράς για τις εξαγωγές ακτινιδίου στην αγορά της Κίνας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάστηκε μια συνοπτική εικόνα της οικονομίας της Κίνας, η ενεργειακή κρίση που αντιμετωπίζει αυτή την περίοδο, οι εξαγωγές της στην Ελλάδα και οι προβλέψεις για την οικονομία της.

Στο τρίτο κεφάλαιο αυτής της εργασίας παρουσιάστηκαν το επενδυτικό κλίμα των χωρών, η COSCO και το λιμάνι του Πειραιά και τέλος οι επενδύσεις στην ενέργεια και τον τουρισμό

Στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας αυτής παρουσιάζονται αρχικά οι επενδύσεις και η συνολική εικόνα των σχέσεων τους, έπειτα οι μελλοντικές επενδύσεις κολοσσών στην Ελλάδα και τέλος η ικανότητα της Ελλάδας στην προσέλκυση σημαντικών κινεζικών επενδύσεων.

Στο τέλος της εργασίας παρατίθενται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από αυτή την μελέτη τα οποία δείχνουν τις διαταραγμένες οικονομίες και των δύο χωρών να ανακάμπτουν σιγά-σιγά με την κίνδυνο την αβεβαιότητα των εξελίξεων της πανδημικής κρίσης, την σχέση των δύο χωρών η οποία μέσα στα χρόνια έχει εξελιχθεί σε σχέση εμπιστοσύνης και αμοιβαίας επωφελούς συνεργασίας έχοντας στα μελλοντικά σχέδια τους την επέκταση την συνεργασίας τους με πολλά υποσχόμενες επενδύσεις στην χώρα μας σε πολλούς τομείς.

Λέξεις κλειδιά: Ελλάδα, Κίνα, οικονομία, διμερείς σχέσεις, ενεργειακή κρίση, Covid-19

UNIVERSITY OF
WESTERN MACEDONIA

SCHOOL OF ECONOMIC SCIENCES
DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND FINANCE

THESIS:

**«Bilateral economic relations Greece-China and Chinese
investments in Greece»**

WRITER: **Joanna Kokkinaki I.D.: LX31692**

SUMMARY:

In this paper we studied Greece's bilateral economic relations with China and the Chinese investments in Greece and a market research for kiwi exports to the Chinese market.

In the first chapter are analyzed the economy of Greece, its exports to China and some forecasts for the Greek economy.

In the second chapter are presented a brief overview of China's economy, the energy crisis that it's currently experiencing, its exports to Greece and some forecasts of China's economy.

In the third chapter are presented first the investment climate of the countries, COSCO and the port of Piraeus and finally the investments in energy and tourism.

In the fourth chapter of this paper are presented the investments and the overall picture of their relations, then the future investments of giants in Greece and finally the ability of Greece to attract significant Chinese investments.

In the end of this paper are presented the conclusions that emerged from this study which show the disturbed economies of both countries to slowly recover with the risk of the pandemic's crisis developments uncertainty, the relationship between the two countries which over the years has develop in a relationship of trust and mutually beneficial of their cooperation having in the future plans the expansion of their cooperation with promising investments in our country in many sectors.

Keywords: Greece, China, economy, bilateral relations, energy crisis, covid-19

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες στην επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κυρία Πιτόσκα Ηλέκτρα, για τις συμβουλές της και την συνεχή βοήθεια και καθοδήγηση που ήταν καθοριστικά για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τα οικεία μου πρόσωπα για την στήριξη και την ενθάρρυνση που μου προσέφεραν καθ'όλη την διάρκεια αυτού του ταξιδιού.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Δηλώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην πτυχιακή εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	8
1.2 Εξαγωγές Ελλάδας προς την Κίνα	12
1.3 Προβλέψεις για την ελληνική οικονομία	14
1.4 Μια Έρευνα Αγοράς για το ακτινίδιο στη Κίνα	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ της ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	20
2.1. Η εικόνα της Κίνας.....	20
2.2. Ενεργειακή Κρίση και οικονομία της Κίνας.....	24
2.3 Εξαγωγές Κίνας στην Ελλάδα	26
2.4 Προβλέψεις για την Κινεζική οικονομία	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	29
3.1. Επενδυτικό κλίμα	29
3.2. Η COSCO και το λιμάνι του Πειραιά.....	30
3.3.Επενδύσεις στην ενέργεια και τον τουρισμό.....	33
Κεφάλαιο 4 ^ο : Μελλοντικές επενδύσεις της Κίνας στην Ελλάδα και προοπτικές	37
4.1 Κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα και η συνολική εικόνα των σχέσεων τους	37
4.2 Μελλοντικές επενδύσεις κολοσσών στην Ελλάδα.....	38
4.3 Ικανότητα της Ελλάδας στην προσέλκυση σημαντικών κινεζικών επενδύσεων.....	42
ΣΥΝΟΨΗ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	44
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ	47

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κύριος στόχος της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση των διμερών οικονομικών σχέσεων της Κίνας με την Ελλάδα και οι επενδύσεις της Κίνας στην Ελλάδα. Τα θέματα που θα παρουσιαστούν κατά την διάρκεια είναι οι οικονομίες των δύο χωρών, οι εξαγωγές αγαθών από τη μία χώρα στην άλλη, οι επενδύσεις της Κίνας στην Ελλάδα και οι προοπτικές τους.

Το όραμα της Κίνας, ο νέος δρόμος του Μεταξιού (OneBeltOneRoad) είναι μια ζώνη ελεύθερης οικονομικής δραστηριότητας παλαιών εμπορικών δρόμων οι οποίοι συνδέουν την Ανατολική Ασία με την Μέση Ανατολή και την Ευρώπη. Αποτελεί μια πολιτική πρωτοβουλία που αποσκοπεί στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης μέσω της συνεργασίας των χωρών που παρευρίσκονται στην ιστορική αυτή διαδρομή.

Οι σχέσεις της Ευρώπης και της Κίνας έχουν ενταθεί αρκετά λόγω συμμετοχής του στην παγκόσμια οικονομία και την διεθνής εμπορία. Ειδικότερα, οι σχέσεις της Κίνας με την Ελλάδα είναι ιδιαίτερα στενές. Από την μία το αυξανόμενο ενδιαφέρον της Κίνας στον λιμένα του Πειραιά του οποίου η επένδυση σταδιακά αυξάνεται και από την άλλη οι πολυάριθμες συμφωνίες μελλοντικών συνεργασιών-επενδύσεων που η εκτέλεσή τους αναμένεται κατατάσσουν την χώρα στις πιο ελκυστικές για ξένες επενδύσεις κυρίως από την μεριά της Ανατολής.

Γενικότερα, υπάρχουν φιλοδοξίες και από τις δύο πλευρές αναμένοντας αισιόδοξα τον τερματισμό της πανδημίας Covid-19 για την ύπαρξη προόδου όχι μόνο στις οικονομίες των δύο αυτών χωρών αλλά και στην παγκόσμια οικονομία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Με γνώμονα τα τελευταία μακροοικονομικά δεδομένα όλα δείχνουν ότι η ελληνική οικονομία οδεύει σε ανάκαμψη, ο βαθμός της οποίας θα εξαρτηθεί από πολλούς παράγοντες. Εκτός την αβεβαιότητα που υπάρχει λόγω των εξελίξεων της πανδημίας Covid-19, υπάρχει και η αύξηση της απασχόλησης, το διαθέσιμο εισόδημα και το ποσοστό διατήρησης του ιδιωτικού χρέους και της συνολικής ζήτησης.

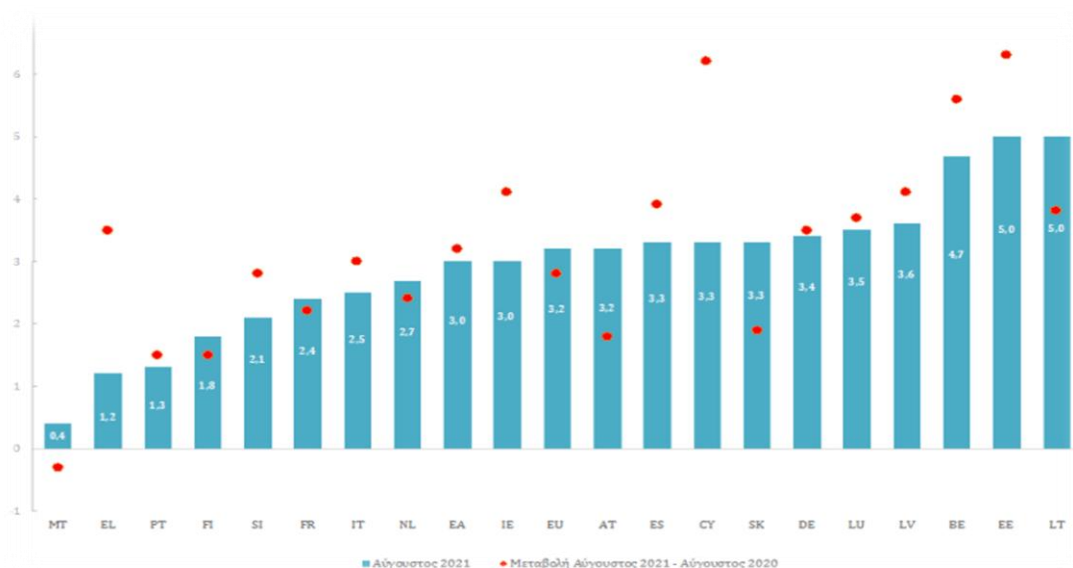
Καθοριστικοί παράγοντες είναι η πορεία της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας οικονομίας, η αντίδραση των κεντρικών τραπεζών λόγω της πίεσης των προσδοκιών πληθωρισμού, οι επιπτώσεις της ακρίβειας στην αγοραστική δύναμη και στο βιοτικό επίπεδο των νοικοκυριών όπως επίσης και οι δημοσιονομικές επιλογές της ΕΕ και η μεταβολή σημαντικών κοινωνικών δεικτών οι οποίοι θα καθορίσουν το οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον όπου θα επιταχύνει ή θα επιβραδύνει την δυναμική της μεγέθυνσης του ΑΕΠ.

Στο επίκεντρο της οικονομικής επικαιρότητας προσφάτως επανήλθε το θέμα του πληθωρισμού και οι επιπτώσεις του. Η τρέχουσα ανοδική τάση των τιμών αντανakλά τις μέχρι πρότινος ασυνήθιστες εξελίξεις λόγω πανδημίας και την ανισότητα μεταξύ προσφοράς – ζήτησης σε ένα χρονικό διάστημα όπου υπάρχουν προσδοκίες για το επίπεδο ζήτησης στο κοντινό μέλλον λόγω των ανοδικών αποταμιεύσεων των νοικοκυριών και της πολιτικής διευκόλυνσης των κεντρικών τραπεζών και της κυβέρνησης.

Οι τελευταίες πληθωριστικές πιέσεις οφείλονται κυρίως στην αύξηση της τιμής των εμπορευμάτων και της ενέργειας. Παρόμοιες αυξήσεις υπάρχουν και στα βιομηχανικά μέταλλα οι οποίες παρατηρούνται από τις αρχές του χρόνου ενώ ταυτοχρόνως η κλιματική αλλαγή επηρεάζει δραματικά τις σοδειές, αυξάνοντας έτσι τις τιμές των αγροτικών προϊόντων.

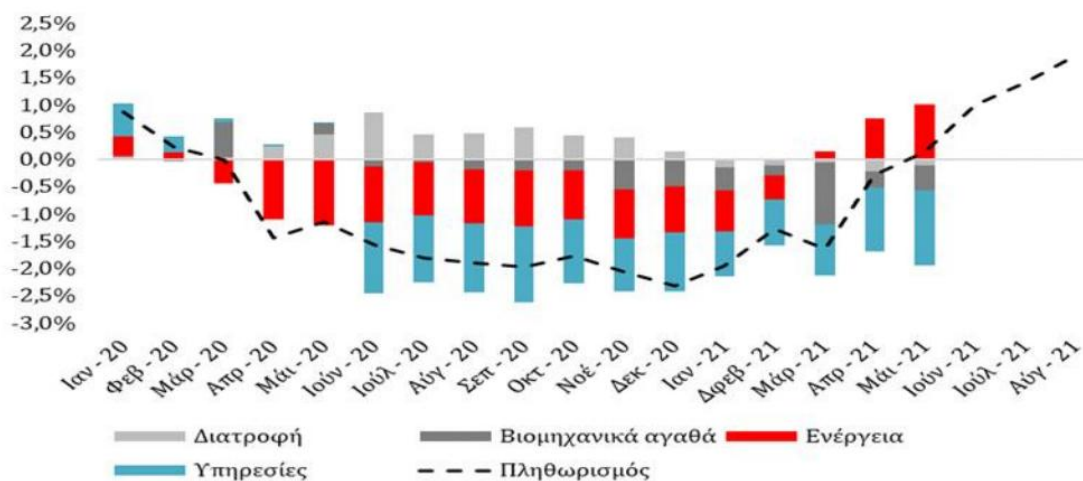
Βέβαια, η αύξηση του πληθωρισμού στην Ελλάδα μέχρι στιγμής είναι σε φυσιολογικά επίπεδα με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτών να αυξάνεται σε ετήσια βάση, τον Αύγουστο 2021 κατά 1,2% (-2,3% Αύγουστο 2020), το οποίο αποτελεί τη δεύτερη χαμηλότερη μεταξύ των 19 κρατών –μελών της Ευρωζώνης (βλ.εικόνα 1.1).

Εικόνα 1.1 - Ρυθμός πληθωρισμού σε κράτη-μέλη Ευρωζώνης

Πηγή: Δελτίο οικονομικών εξελίξεων Σεπτεμβρίου 2021 - INEΓΣΕΕ

Εικόνα 1.2 - Πληθωρισμός και συμβολή στον πληθωρισμό Ελλάδα (Ιανουάριος 2020-Ιούλιος 2021)

Πηγή: Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων Σεπτεμβρίου 2021-INEΓΣΕΕ

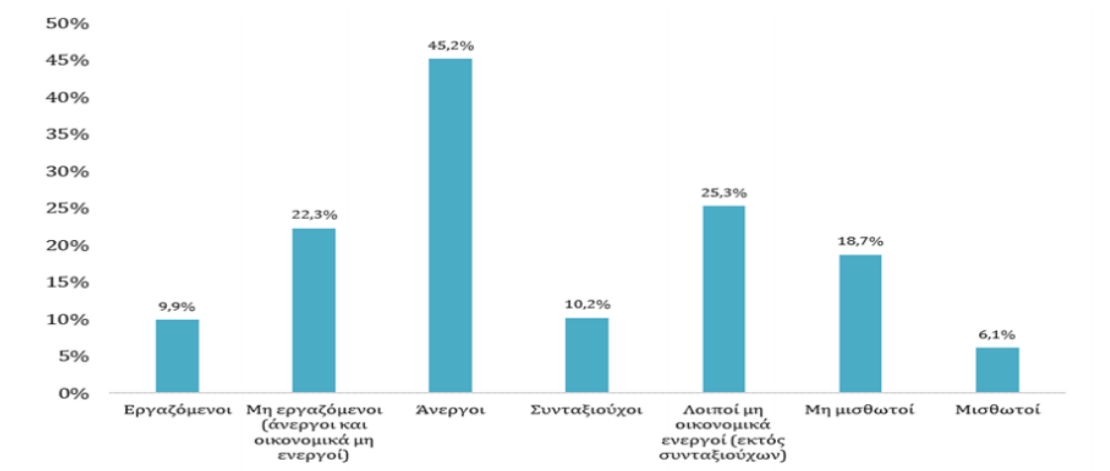
Στην Ελλάδα με δεδομένη την αβεβαιότητα για τον τερματισμό της πανδημίας, οι επίμονες πληθωριστικές πιέσεις θα αναβάλλουν κάποιες αποφάσεις που έχουν προγραμματιστεί για το έτος 2022, όπως για παράδειγμα την αύξηση του κατώτατου μισθού ενώ ταυτόχρονα θα

πληγεί το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα και η αγοραστική δύναμη εργαζομένων και νοικοκυριών.

Αυτή η αύξηση των τιμών συμβαίνει σε μια περίοδο όπου τα νοικοκυριά βρίσκονται σε μια άσχημη χρηματοοικονομική κατάσταση λόγω της επίπτωσης της πανδημικής κρίσης στην οικονομία και της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης της περασμένης δεκαετίας.

Την χρονιά του 2020 ένας στους δύο άνεργους και ένας στους τέσσερις οικονομικά μη ενεργούς κάτω των 65 ετών βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας παρά την χρηματοοικονομική στήριξη του δημόσιου τομέα σε επιχειρήσεις και εργαζομένους.¹ Το στοιχείο αυτό είναι χαρακτηριστικό της αναποτελεσματικότητας του δικτύου κοινωνικής προστασίας, η οποία γίνεται πιο αισθητή σε περιόδους κρίσης όπως αυτή την περίοδο πανδημίας με την Ελλάδα να κατέχει ένα από τους πιο υψηλούς αριθμούς ανέργων και μη ενεργών οικονομικά στην ΕΕ.

Εικόνα 1.3 – Ποσοστό ατόμων σε κίνδυνο φτώχειας ανά κατάσταση απασχόλησης (2020)

Πηγή : Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων Σεπτεμβρίου 2021-INEGSEE

Δραστηριότητες που εξαρτώνται από την φυσική παρουσία υπέστησαν μείωση της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας το οποίο οφείλεται στα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης. Ειδικότερα η μεγαλύτερη μείωση σημειώνεται στον κλάδο των τεχνών, της διασκέδασης και της ψυχαγωγίας -21,2%. Ακολουθεί ο κλάδος χονδρικού και λιανικού εμπορίου, μεταφορών, παροχής υπηρεσιών κτλ, με - 15,2%. Η μικρότερη μείωση σημειώθηκε στην βιομηχανία (πλην κατασκευών) με - 4,7% η οποία αποδίδεται στις δραστηριότητες δημοσίων ωφελειών και στην μεταποίηση -5,1%. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρατηρήθηκε αύξηση της τάξης 0,1% στον γεωκτηνοτροφικό τομέα. Αύξηση παρατηρούμε και στην

¹[Παρουσίαση του PowerPoint \(inegsee.gr\)](http://inegsee.gr)

εξέλιξη της παραγωγικότητας στην Ελλάδα κατά την περίοδο της πανδημίας με μεγαλύτερο ρυθμό, 4,6% συγκριτικά με αυτήν της ΕΕ 0,6% και της Ευρωζώνης 1,6%.²

Εικόνα 1.4– Η μεταβολή στην παραγωγικότητα της εργασίας κατά της διάρκεια της πανδημίας

Πηγή – Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων Σεπτεμβρίου 2021-INEGSEE

Ορισμένοι κλάδοι παρουσίασαν αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα στις υφεσιακές πιέσεις. Την πιο μεγάλη ανθεκτικότητα ως προς τον όγκο παραγωγής την παρουσιάζει ο κλάδος παραγωγής βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων λόγω της προφανώς μεγάλης ζήτησης που έχει προκληθεί από την πανδημία για τα αντίστοιχα προϊόντα.

Αντιθέτως, ισχυρές πιέσεις φαίνεται να ασκήθηκαν στο λιανικό εμπόριο ,στα προϊόντα ένδυσης και υπόδησης λόγω των περιορισμών των κοινωνικών συναναστροφών και την παρατεταμένη αναστολή λειτουργίας τους.

Αν και οι κλαδικές συνέπειες της πανδημίας στο σύστημα παραγωγής δεν είναι μόνιμες, μας αποκαλύπτουν την κατεύθυνση της αναπτυξιακής στρατηγική της χώρας. Σημαντική συρρίκνωση της οικονομίας της Ελλάδας οδηγήθηκε από την δραματική πτώση της ζήτησης τουριστικών υπηρεσιών και του διεθνούς εμπορίου αμέσως μετά την εκδήλωση της πανδημίας.

Τέλος, με βάση την τελευταία ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ η χώρα κατά το 3^ο τρίμηνο του 2021 παρουσίασε αύξηση κατά 2,7% συγκριτικά με το 2^ο τρίμηνο ενώ σε σύγκριση με το 3^ο τρίμηνο του 2020 παρουσίασε αύξηση 13,4%.³

²[Ethsia Ekthesi 2021 INEGSEE.pdf](#)

Εν κατακλείδι για την διασφάλιση της ομαλής οικονομικής ανάκαμψης θα χρειαστεί να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα και να γίνουν στοχευόμενες πολιτικές αποφάσεις όπου στο σύνολο τους θα λειτουργήσουν ως βοηθητικά εργαλεία για όλους τους κλάδους της οικονομίας.

1.2 Εξαγωγές Ελλάδας προς την Κίνα

Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε ότι οι ελληνο-κινεζικές σχέσεις διανύουν μια δυναμική περίοδο παρόλα αυτά ο όγκος του εμπορίου τους όμως αντιστοιχεί σε μόλις 5,1 %⁴ του συνολικού ελληνικού εξωτερικού εμπορίου.

Γενικότερα οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν νέα μεγάλη αύξηση τους τελευταίους μήνες ειδικότερα στον κλάδο των καυσίμων (+143,4%), των βιομηχανιών (+37,3%) και των τροφίμων (+9,5%).⁵

Η ισχυρή αύξηση των εξαγωγών κατά την περίοδο Φεβρουαρίου-Οκτωβρίου ανακόπτει την πτωτική πορεία κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους και οδηγεί σε θεαματική αύξηση των εξαγωγών της χώρας για το δεκάμηνο του 2021. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές συνολικά στο διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου αυξάνονται κατά 7,28 δισ. ευρώ ή κατά 29% και ανήλθαν σε 32,40 δισ. ευρώ από 25,12 δισ. ευρώ.⁶

Αποτέλεσμα της εξάπλωσης της πανδημίας Covid-19 σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης αποτελεί η ραγδαία υποχώρηση των εξαγωγίμων ελληνικών προϊόντων το 2020, με μεγαλύτερη να είναι αυτή του Μαΐου 30,5% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019.⁷

Η αξία των εξαγωγών στην Κίνα από την Ελλάδα ακολουθεί μεγάλους ρυθμούς ανάπτυξης και αυτό φαίνεται και από τα νούμερα της αξίας των εξαγωγών όπου φτάνουν σε ποσοστό 91% και σε ευρώ 902,4 εκ σημειώνοντας ιστορική αύξηση.⁸ Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότερες εξαγωγές της Ελλάδας στην Κίνα.

³ Στατιστικές - ELSTAT (statistics.gr)

⁴ https://www.businessdaily.gr/oikonomia/11396_ayxisi-909-ton-ellinikon-exagogon-stin-kina-2019

⁵ <https://m.naftemporiki.gr/story/1809280>

⁶ <https://m.naftemporiki.gr/story/1809280>

⁷ <https://m.naftemporiki.gr/story/1699830>

⁸ [Αύξηση 90,9% των ελληνικών εξαγωγών στην Κίνα το 2019 | BusinessDaily](#)

Εικόνα 1.5 – Κυριότερες κατηγορίες εξαγωγών στην Ελλάδα

ΟΙ 5 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2019		2020		Μεταβολή στην αξία (%)
	Αξία (εκ. €)	% στο σύνολο	Αξία (εκ. €)	% στο σύνολο	
27: Λάδια από πετρέλαιο ή ασφαλτούχα ορυκτά	418,6	46,91	433,5	50,72	3,57
25: Μάρμαρα, τραβερτίνες, ασβεστόλιθοι	211,5	23,70	137,1	16,04	-35,16
26: Μεταλλεύματα	46,6	5,23	79,7	9,32	70,91
84: Μηχανές και συσκευές φυγοκέντρησης, Συσκευές για τη διήθηση ή το καθάρισμα	55	6,17	58,5	6,84	6,26
30: Φαρμακευτικά προϊόντα	30,7	30,8	32,8	3,83	6,64

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

Όπως παρατηρούμε στην εικόνα 1.5, η κυριότερη κατηγορία εξαγωγών ελληνικών προϊόντων είναι τα προϊόντα πετρελαίου τα οποία καλύπτουν το 50% του συνόλου των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην Κίνα ,συγκεκριμένα, λάδια από πετρέλαιο ή ασφαλτούχα ορυκτά με την μεταβολή στην αξία τους συγκριτικά με το 2019 να είναι 3,57% του συνόλου. Άλλη μια βασική κατηγορία προϊόντων που εξάγεται στην Κίνα είναι το μάρμαρο, οι τραβερτίνες και οι ασβεστόλιθοι όπου καταγράφεται 16,04 % του συνόλου μείωση δηλαδή 35,16 % στην αξία τους συγκριτικά με το 2019. Ακολουθούν οι εξαγωγές βαμβακιού που καταγράφεται ποσοστό 4,6% επί του συνόλου και η κατηγορία των μεταλλευμάτων με 9,32 % του συνόλου δηλαδή αύξηση της αξίας 70,91% σε σύγκριση με το 2019.Άλλη μια κατηγορία αποτελούν οι μηχανές, συσκευές φυγοκέντρησης και συσκευές για την διήθηση ή το καθάρισμα η οποία κατέγραψε 6,84% στο σύνολο της συγκεκριμένα αύξηση 6,26% της αξίας συγκριτικά με το 2019.Τελευταία είναι η κατηγορία των φαρμακευτικών προϊόντων, η οποία καταγράφει 3,83 % στο σύνολο της, αύξηση δηλαδή 6,64% της αξίας τους συγκριτικά με το 2019.

Γενικότερα, η αξία των ελληνικών εξαγωγών σε σχέση με τα παλαιότερα χρόνια αυξήθηκε δραματικά καταγράφοντας μια ενίσχυση του διμερούς εμπορικού ελλείμματος της χώρας .

1.3 Προβλέψεις για την ελληνική οικονομία

Βάση των οικονομικών προβλέψεων⁹, η ελληνική οικονομία θα βιώσει μια ισχυρή ανάπτυξη του τρέχοντος έτους. Βέβαια υπάρχει η αβεβαιότητα της διατήρησης των οικονομικών εξελίξεων λόγω της αρνητικής εξέλιξης του 4^{ου} κύματος της πανδημίας του Covid-19 και των επιπτώσεων του στην αγορά και τα νοικοκυριά που λόγω της ακρίβειας στην αγοραστική δύναμή τους δημιουργούνται αντίρροπες δυνάμεις στην εγχώρια ζήτηση και μαζί με αυτήν και στην γενικότερη οικονομική δραστηριότητα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτυπώνει στις προβλέψεις της ότι η τωρινή ανάκαμψη της οικονομίας το 2021 δεν επαρκεί για να επαναφέρει την οικονομική δραστηριότητα στο επίπεδο του 2019 διότι θα υπολείπονται 3δισ ευρώ. Παρά την ανάκαμψη του ΑΕΠ τους πρώτους έξι μήνες του έτους οι μεγάλες ανισοροπίες βασικών ισοζυγίων της Γενικής Κυβέρνησης και το εύθραυστο οικονομικό περιβάλλον έχουν αυξήσει το ρίσκο της φερεγγυότητας του ελληνικού Δημοσίου προβληματίζοντας για τις προοπτικές βιώσιμης σταθεροποίησης του μακρο-χρηματοπιστωτικού συστήματος της οικονομίας με δεδομένο την υψηλή εξάρτηση της από έκτακτες χρηματοδοτικές παρεμβάσεις της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Εικόνα 1.6 – Προβλέψεις οικονομίας της Ελλάδος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Indicators	2020	2021	2022	2023
GDP growth (% , yoy)	-9,0	7,1	5,2	3,6
Inflation (% , yoy)	-1,3	0,1	1,0	0,4
Unemployment (%)	16,3	15,3	15,0	14,5
Public budget balance (% of GDP)	-10,1	-9,9	-3,9	-1,1
Gross public debt (% of GDP)	206,3	202,9	196,9	192,1
Current account balance (% of GDP)	-7,9	-6,3	-4,0	-2,8

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – *Economic forecast for Greece*

⁹https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-performance-country/greece/economic-forecast-greece_el

Η ανάπτυξη το 2022 και το 2023 θα καθοδηγηθεί από τις δημόσιες και τις ιδιωτικές επενδύσεις καθώς και η ανάπτυξη έργων στα πλαίσια του προγράμματος ανάπτυξης και ανθεκτικότητας αναμένεται να κρατήσει την δυναμική του.

Όσον αφορά τον εξωτερικό τομέα, η επαναλειτουργία του τουρισμού λόγω της άρσης των περιοριστικών μέτρων σε όλη την ΕΕ κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού στήριξε υπερβολικά τις εξαγωγές υπηρεσιών. Μαζί με την αύξηση του μεριδίου αγοράς των εξαγωγών ελληνικών αγαθών ο εξωτερικός τομέας αναμένεται να συνεχίσει να παρέχει στήριξη στην ανάπτυξη μελλοντικά.

Τα μέτρα στήριξης του τομέα απασχόλησης προβλέπεται να συνεχιστούν βοηθώντας έτσι τους ευάλωτους τομείς της κατηγορίας ενώ η ανάκαμψη της οικονομίας αναμένεται να επιταχύνει την δημιουργία θέσεων στο τομέα της εργασίας. Αποτέλεσμα αυτού αποτελεί η πρόβλεψη μείωσης ανεργίας σε ποσοστό 15,3% το 2021 και να συνεχιστεί η μείωση του στο 15% και 14,5% για το 2022 και το 2023 αντίστοιχα.¹⁰ Παρά την τρέχουσα άνοδο των τιμών της ενέργειας, ο συνολικός πληθωρισμός είναι πιθανό να παραμείνει μέτρια θετικός λόγω της αδύναμης ζήτησης κατά το α' εξάμηνο του έτους. Ο πληθωρισμός αναμένεται να κορυφωθεί το 2022 φθάνοντας το 1% λόγω της προβλεπόμενης ζήτησης των υπηρεσιών. Το 2023 προβλέπεται να μειωθεί ο πληθωρισμός στο 0,4% καθώς οι μεταβατικές επιδράσεις των τιμών της ενέργειας εξανεμίζονται.¹¹

Η πρόβλεψη εξακολουθεί να υπόκειται σε κινδύνους ιδιαίτερα για την αβέβαιη εξέλιξη της πανδημίας και τις πιθανές επιπτώσεις της στον τουριστικό τομέα ή ακόμα και τις πιθανές επιπτώσεις από το μεγάλο ποσό των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης που επεκτάθηκαν στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό αφορά επίσης τον ρυθμό υλοποίησης των μέτρων αυτών και γενικότερα η εξωτερική γεωπολιτικοί παράγοντες αποτελούν πηγή αβεβαιότητας.

1.4 Μια Έρευνα Αγοράς για το ακτινίδιο στη Κίνα

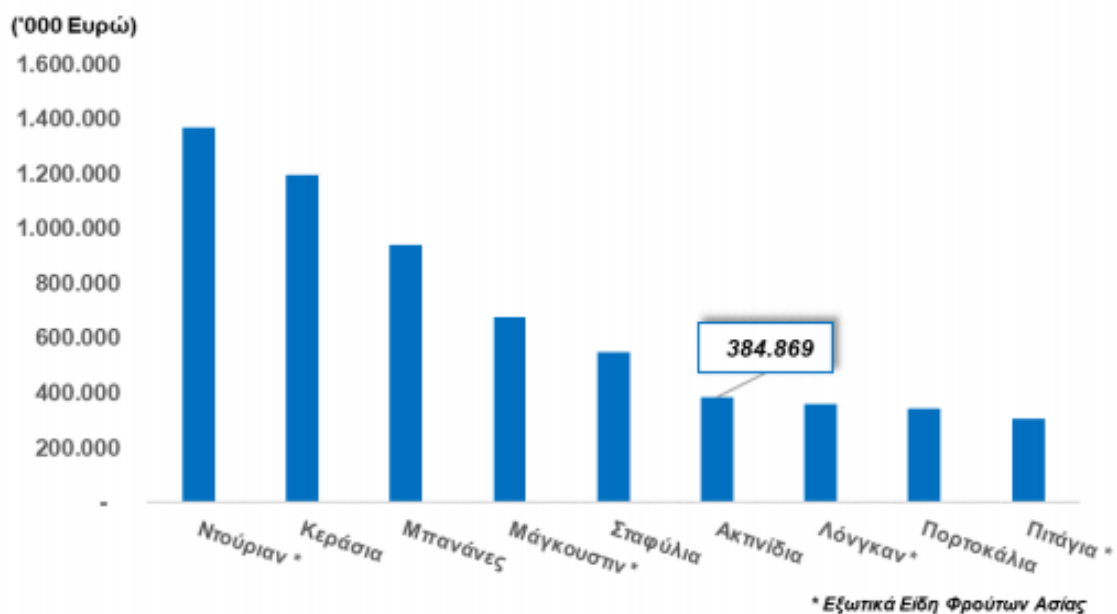
Από το έτος του 2018 και μετά, η Κίνα ήρθε αντιμέτωπη με εμπορικό έλλειμμα καθώς οι εισαγωγές φρούτων ξεπέρασαν τις εξαγωγές. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κινεζικού Εμπορικού Επιμελητηρίου εισαγωγών και εξαγωγών τροφίμων, η αξία των εισαγόμενων φρούτων παρουσίασε ετήσια άνοδο ύψους 25 ποσοστιαίων μονάδων φτάνοντας τα 8,1δισ ευρώ, όπως και η αξία των εξαγωγών με ετήσια άνοδο 14 ποσοστιαίων μονάδων φτάνοντας τα 4,7δισ ευρώ.

¹⁰https://ec.europa.eu/economy_finance/forecasts/2021/autumn/ecfin_forecast_autumn_2021_el_en.pdf

¹¹https://ec.europa.eu/economy_finance/forecasts/2021/autumn/ecfin_forecast_autumn_2021_el_en.pdf

Σύμφωνα με την παρακάτω εικόνα(1.7), στις εννιά κατηγορίες φρούτων οι οποίες αποτελούν το 75% της συνολικής αξίας εισαγωγών το 2019 περιλαμβάνονται τα ακτινίδια με αξία 384,8εκ. ευρώ και ετήσια αύξηση 11% από το 2018.

Εικόνα 1.7 – Αξία εισαγόμενων φρούτων στην Κίνα 2019

Πηγή: Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στη Σαγκάη Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων – Έρευνα αγοράς για το ακτινίδιο στη ΛΔ Κίνας

Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Λ.Δ Κίνας η κατά κεφαλήν κατανάλωση φρέσκων φρούτων από 47,6 κιλά το 2013 αυξήθηκε σε περίπου 56,4 κιλά το 2019 υποδεικνύοντας μια σταθερή αλλά ταυτόχρονα ανοδική τάση. Προβλέψεις της Κινεζικής Ακαδημίας Γεωργικών Επιστημών εκτιμούν ότι η αγορά φρούτων της Κίνας θα αγγίξει σε αξία τα 392,7δισ ευρώ έως το 2024 αφού η εγχώρια παραγωγή φρούτων όσο και οι εισαγωγές αυξάνονται οι οποίες αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το ένα δέκατο της συνολικής κατανάλωσης τροφίμων στη Κίνα. Η κινεζική παραγωγή αυξάνεται σταθερά αλλά μεγάλο μέρος της συνολικής προσφοράς παραμένει χαμηλής ποιότητας οδηγώντας τους καταναλωτές σε φρούτα εισαγόμενα τα οποία χαρακτηρίζονται υψηλής ποιότητας, ασφαλής, οργανικά και επώνυμα. Η στροφή των κινέζων προς τα φρούτα εισαγωγής γίνεται εύκολα

αντιληπτή καθώς για αρκετά χρόνια και έπειτα οι εξαγωγές είχαν σχεδόν ισοσταθμιστεί με τις εισαγωγές. Πλέον, στη Κίνα επικρατούν οι εισαγωγές φρούτων έναντι των εξαγωγών τόσο σε όγκο όσο και σε εμπορευματική αξία.

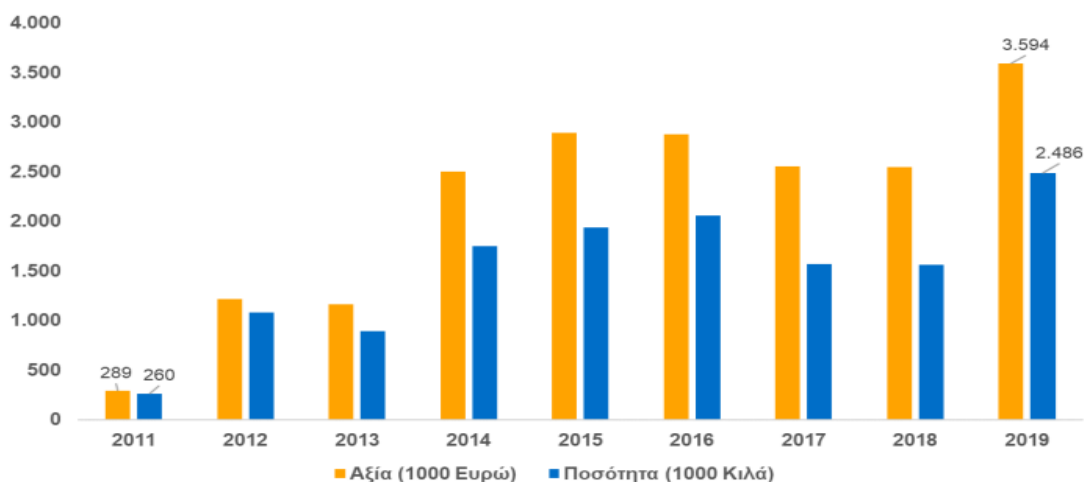
Η Κίνα δεν είναι απλά ένας μεγάλος παραγωγός αλλά ταυτόχρονα ο μεγαλύτερος καταναλωτής από τις δυτικές αγορές των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και η μεγαλύτερη κατανάλωση από τις άλλες ασιατικές αγορές. Οι κινέζοι καταναλωτές έχουν προτίμηση στα φρέσκα φρούτα από ότι στα συσκευασμένα και τυποποιημένα φρούτα με τα τελευταία να αντιπροσωπεύουν ένα μικρό μερίδιο του συνολικού όγκου των πωλήσεων. Η ετήσια κατανάλωση ακτινιδίων το 2019 στην Κίνα ανήλθε στους 2,3εκ. τόνους, 51% του παγκόσμιου συνόλου κατανάλωσης τοποθετώντας την χώρα στην πρώτη θέση κατανάλωσης. Η ζήτηση για ακτινίδια έχει σημειώσει ραγδαία αύξηση τα τελευταία χρόνια στην περιοχή της Ασίας όπως και ο όγκος των ακτινιδίων που εισάγονται στην κινεζική αγορά ο οποίος όμως δεν αποτελεί προς το παρόν απειλή για τους τοπικούς παραγωγούς. Αυτό δικαιολογείται τόσο από τα χαμηλά επίπεδα εισαγωγής όσο και από τις υψηλές τιμές προσφοράς των εισαγόμενων φρούτων. Η αγορά των βιολογικών γεωργικών προϊόντων ακολουθεί μια ανοδική εμπορική τάση κυρίως σε μεγάλες πόλεις της Κίνας όπως το Πεκίνο και τη Σαγκάη. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση των καταναλωτών εντοπίζεται στις μεγάλες αστικές περιοχές όπου τα τελευταία χρόνια δημιουργείται σε αυτές τις πόλεις μια κοινωνική τάξη με υψηλά εισοδήματα και τάσεις μιμητισμού του τρόπου ζωής και των καταναλωτικών προτύπων της Δύσης. Τα εισαγόμενα προϊόντα τυγχάνουν μεγάλης αποδοχής από τους Κινέζους που κατέχουν πιο συνειδητοποιημένη καταναλωτική συνήθεια και ενδιαφέρονται για την ποιότητα και την διατροφική αξία των τροφίμων που αγοράζουν όπως επίσης και λόγω νέων διατροφικών συνηθειών. Συγκεκριμένα, αναζητούν την εύκολη στην αγορά φρούτων η οποία προσφέρεται από τις πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου όπου μέσω αυτού μπορούν να αγοράζουν ανά πάσα στιγμή από οποιοδήποτε μέρος και αν βρίσκονται και να απολαμβάνουν τα φρέσκα φρούτα στο σπίτι ή στη δουλειά τους εντός δύο ωρών χωρίς να χρειαστεί να εμπλακούν στη διαδικασία της μεταφοράς τους.

Η ραγδαία αύξηση της ζήτησης για φρούτα υψηλής διατροφικής αξίας έχει οδηγηθεί από την αύξηση του μέσου εισοδήματος των πολιτών τη τελευταία πενταετία σε συνδυασμό με την κατακόρυφη άνοδο του αριθμού των καταναλωτών στις αστικές περιοχές. Το ακτινίδιο καταλαμβάνει το 0,05% του παγκοσμίου εμπορίου φρούτων δημιουργώντας ισχυρό ανταγωνισμό στις χώρες που τα παράγουν και ταυτόχρονα προσπαθούν να διαφοροποιηθούν μέσω ποιότητα και ποικιλίας.

Η Ελλάδα έχει μεσογειακό κλίμα με ζεστά καλοκαίρια και δροσερούς χειμώνες τα οποία ευνοούν τη καλλιέργεια τους σε όλο το γεωγραφικό μήκος και πλάτος της χώρας. Τα ελληνικά ακτινίδια είναι κυρίως πράσινα με όξινη αλλά ταυτόχρονα γλυκιά γεύση, έντονο άρωμα και πλούσια σε φυτικές ίνες και κυτταρίνη. Η χώρα κατέχει οπωρώνες ακτινιδίων συνολικής έκτασης 80χιλ. στρεμμάτων, εξάγει το 90% της εγχώριας παραγωγής κατατάσσεται στη πέμπτη θέση με τις υψηλότερες αξίες εξαγωγής ακτινιδίων το 2019. Οι νέοι παραγωγοί δείχνουν ενδιαφέρον στην έρευνα και την ανάπτυξη νέων ποικιλιών και στην διασύνδεση με νέες αγορές οι οποίες έχουν υψηλά επίπεδα ζήτησης όπως την Ασιατική αγορά.

Η Ελλάδα ως μια παραδοσιακή χώρα παραγωγής ακτινιδίων έχει σταθερή εξαγωγή προς την Κίνα από το 2011 και συγκεκριμένα όπως φαίνεται στη παρακάτω εικόνα (βλ. Εικόνα 1.8) κατάφερε να διατηρήσει μια έστω και μικρούς μεγέθους αυξητική τάση κατά τη χρονική περίοδο 2011-2019.

Εικόνα 1.8 – Εξαγωγές Ελληνικών Ακτινιδίων στην Κίνα 2011-2019

Πηγή: Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στη Σαγκάη, Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων – Έρευνα Αγοράς για το ακτινίδιο στη Λ.Δ της Κίνας.

Η παραγωγή τους φαίνεται ότι δεν επηρεάστηκε από την πανδημία του Covid-19 ενώ αντίστοιχα οι εξαγωγές συνεχίστηκαν με ανοδική τάση ακόμα και μετά από τις ανακοινώσεις της ελληνικής κυβέρνησης για τα πρόσθετα μέτρα με σκοπό την καταπολέμηση του ιού.

Τον Μάρτιο του 2020 οι εξαγωγές ακτινιδίων ανήλθαν σε περίπου 149.019 τόνους ενώ παράλληλα αυξήθηκε και οι τιμή-αξία του. Σύμφωνα με τις παρούσες συνθήκες και την μέση καιρική κατάσταση που θα επικρατήσει στην Ελλάδα την επόμενη περίοδο προβλέπεται συνολικός όγκος παραγωγής έως και 300χιλ τόνους γεγονός που θα ενισχύσει τις εκτιμήσεις

ότι η ελληνική παραγωγή των ακτινιδίων θα προσπεράσει την ιταλική παραγωγή τα επόμενα 3-5 χρόνια.

Η αγορά της Σαγκάης αλλά και της ευρύτερης περιοχής φαίνεται ότι θεωρητικά θα μπορούσε να παρουσιάσει ευκαιρίες για την διείσδυση και την τοποθέτηση του ελληνικού ακτινιδίου. Παράγοντες για την ευνοϊκή μελλοντική κατανάλωση ακτινιδίων είναι το ιδιαίτερο μεγάλο καταναλωτικό κοινό, η αυξανόμενη τουριστική κίνηση, οι ταχέως αναπτυσσόμενες σχέσεις με το δυτικό τρόπο ζωής, η γνωριμία τους με άλλες γεύσεις, τάσεις στην μεσογειακή κουζίνα κτλ.

Προοπτικές αύξησης της ζήτησης των ελληνικών ακτινιδίων αναμένονται με βεβαιότητα στις αγορές της Σαγκάης, του Πεκίνου και της Γκουανγκντόνγκ είναι πιο ανταγωνιστικές, οι καταναλωτές πιο επιλεκτικοί όσο αφορά τις διεθνείς επωνυμίες και κατά συνέπεια η απόκτηση μεριδίου της αγοράς είναι δυσκολότερη.

Περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών προς την Κίνα αποτελούν οι διασυνοριακές διαδικτυακές πωλήσεις. Το μέλλον του παγκόσμιου εμπορίου της Κίνας στη προκειμένη περίπτωση αποτελεί το «cross-borderonlinebusinessmodel»¹² το οποίο ήδη εφαρμόζεται επιτρέποντας σε όλα τα προϊόντα να τα παραγγέλνουν σε απευθείας σύνδεση και να γίνεται η παράδοση από διάφορες χώρες του εξωτερικού. Έτσι, οι κινέζοι πολίτες έχουν πρόσβαση σε ποικιλία προϊόντων τα οποία δεν είναι διαθέσιμα στην Κίνα και με χαμηλότερη τιμή από ότι συνήθως. Οι πλατφόρμες αυτές βεβαίως έχουν την υποχρέωση να πληρούν τις απαιτήσεις που είναι καθορισμένες από τους εγχώριους κανονισμούς του εμπορίου συμπεριλαμβανομένων των προδιαγραφών σήμανσης, πιστοποίησης και καταχώρησης.

Εν κατακλείδι, οι επιχειρήσεις συμμετέχοντας σε Διεθνείς Εκθέσεις Τροφίμων, μελετώντας τις καταναλωτικές ανάγκες των πολιτών, τις προοπτικές εμπορικών συνεργασιών μπορούν να πείσουν τους κινέζους εμπόρους και τους καταναλωτές για την ποιότητα, τα πλεονεκτήματα και την θρεπτική αξία των μοναδικών αυτών ελληνικών φρούτων.

¹² Διασυνοριακό διαδικτυακό επιχειρηματικό μοντέλο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

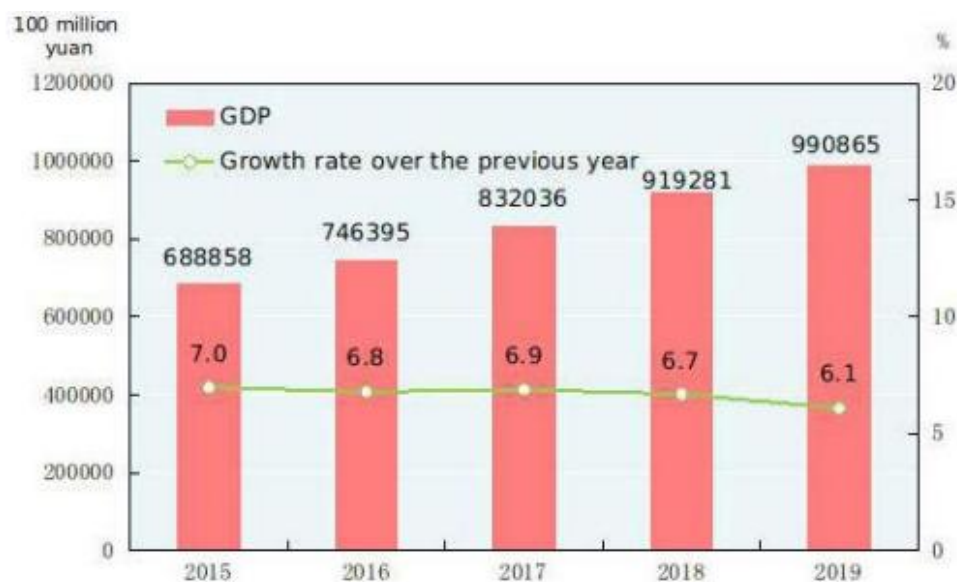
2.1. Η εικόνα της Κίνας

Η Κίνα αποτελεί την μεγαλύτερη σε έκταση χώρα στην περιοχή της Ανατολικής Ασίας με έκταση 9.596.961χλμ και 1.395,38δισ κατοίκους σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία¹³ του 2019, δηλαδή αποτελεί το πολυπληθέστερο κράτος στη γη.

Τον χαμηλότερο αναπτυξιακό ρυθμό των τελευταίων 30 χρόνων ήταν το έτος του 2019 με την αποτίμηση να εκτιμάται σε 6,1%¹⁴.

Παρά την προφανής επιβράδυνση δεν μπορεί να θεωρηθεί αρνητική χρονιά για την οικονομία της. Γενικά κινήθηκε σε ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης όμως προβληματίζει το γεγονός της ασυμμετρίας στο εσωτερικό της καθώς κατά τόπους υπάρχουν περιοχές με θεαματική ανάπτυξη και άλλες με ύφεση.

Εικόνα 2.1 - Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και ρυθμός ανάπτυξης

Πηγή: Έκθεση 2019 γραφείου οικονομικών και εμπορικών υποθέσεων πρεσβείας Πεκίνου

Η υποχώρηση αυτής της αναπτυξιακής ορμής της οικονομίας αποδίδεται κυρίως στις αντιδράσεις του επιχειρηματικού κόσμου στην εμπορική διαμάχη των ΗΠΑ με τη Κίνα και στην προσπάθεια της κυβέρνησης να προλάβει σημαντικούς κινδύνους της οικονομίας μέσω αυστηροποίησης των ρυθμιστικών πλαισίων.

¹³ <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2019/indexeh.htm>

¹⁴ [ΑΡΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ \(mfa.gr\)](http://www.mfa.gr)

Προτεραιότητα της κινεζικής πολιτικής είναι η διατήρηση της σταθερότητας της κοινωνίας της μέσω της εξασφάλισης της καθημερινότητας των πολιτών της. Αυτό επιτυγχάνεται και με τις αναπτυξιακές επιδόσεις της εγχώριας οικονομίας οι οποίες έχουν βελτιώσει και μετριάσει σημαντικά τις ανισότητες μεταξύ των αδύναμων οικονομικά ομάδων και των εύπορων.

Βασικό αναπτυξιακό μοχλό αποτελεί η διαδικτυακή τεχνολογία και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Η πρόοδος των τελευταίων ετών του τομέα της τεχνολογίας στην Κίνα είναι άξιο αναφοράς διότι έχουν αποκτήσει ισχυρό πλεονέκτημα έναντι των ευρωπαϊών ανταγωνιστών τους αφού έχουν την δυνατότητα κατασκευής δικτύων 5G στο 50%-60% των προσφορών. Οι κρατικές επενδύσεις των τελευταίων χρόνων στις υποδομές της χώρας, αεροδρόμια, λιμάνια, τηλεπικοινωνίες, διαδικτύου κτλ, εξαπλώνονται με ταχύτατους ρυθμούς με τους χρήστες να έχουν ξεπεράσει σε αριθμό τα 700εκ., δημιουργούν ένα ευρύ πεδίο επιλογών για τον καταναλωτή με αποτέλεσμα να μειωθούν τα κόστη και να επιταχυνθεί η παράδοση των εμπορευμάτων. Έτσι, οι διαδικτυακές λιανικές πωλήσεις αποτελούν το 18,4% των συνολικών λιανικών πωλήσεων της χώρας καθιστώντας την Κίνα άξιο παράδειγμα διεθνώς. Αυτή η πρόοδος θα ισχυροποιήσει την εσωτερική κατανάλωση όπου με την βοήθεια των μεγάλων πλατφόρμων ηλεκτρονικού εμπορίου και την ενίσχυση της διασύνδεσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα έχει ως αποτέλεσμα την αντιστάθμιση των μονοπωλίων. Όπως αναφερθήκαμε στην αρχή του κεφαλαίου, το ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ κατά το έτος 2019 διαμορφώθηκε στο 6,1%, από την πλευρά της προσφοράς οι υπηρεσίες αποτέλεσαν το 53,9%, η δευτερογενής βιομηχανία το 39% ενώ η πρωτογενής βιομηχανία το 7,1%. Από την πλευρά της ζήτησης, η τελική καταναλωτική δαπάνη αποτέλεσε το 57,8%, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου 31,2% το ισοζύγιο εξωτερικού εμπορίου 11%.¹⁵

Ο όγκος των συναλλαγών το 2019 αυξήθηκε κατά 3,4% έναντι του 2018. Οι εξαγωγές με την σειρά τους κατέγραψαν άνοδο κατά 5% και οι εισαγωγές κατά 1,6% με το εμπορικό ισοζύγιο να είναι πλεονασματικό στα 429δισ δολάρια. Ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 2,9% ενώ παράλληλα έχουν μειωθεί σημαντικά οι εκροές κεφαλαίων. Τα κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα για το 2019¹⁶ με ποσοστό επί του συνόλου τα οποία αποτελούν το 67,6% του συνόλου των κινεζικών εξαγωγών είναι τα εξής:

1. Μηχανήματα/εξοπλισμός 671\$δισ με 26,9%
2. Η/Υ – Ηλεκτρονικός εξοπλισμός 417\$ δισ με 16,7%
3. Έπιπλα, φωτιστικά, είδη κατοικίας 99,5\$ δισ με 4%
4. Πλαστικά 84,4\$ δισ με 3,4%

¹⁵[ΑΡΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ \(mfa.gr\)](http://www.mfa.gr)

¹⁶[China's Top 10 Exports 2020 \(worldstopexports.com\)](http://www.worldstopexports.com)

5. Οχήματα 74,4\$δισ με 3%
6. Οπτικός/ιατρικός/τεχνικός εξοπλισμός 73\$ δισ με 2,9%
7. Προϊόντα σιδήρου και χάλυβα 69,6\$ δισ με 2,8%
8. Ρουχισμός 66,8\$ δισ με 2,7%
9. Παιχνίδια 62,8\$ δισ με 2,5%

Σε σχέση με τη προηγούμενη χρονιά (2018) σημειώθηκε αύξηση πάγιου κεφαλαίου ύψους 5,1% με τις ιδιωτικές επενδύσεις να συνεισφέρουν το 55,5% του συνόλου. Η συνεισφορά της τελικής καταναλωτικής δαπάνης ανήλθε στο 76,2% του ΑΕΠ και βασίζεται στην ανερχόμενη μεσαία τάξη της χώρας με δεδομένο τον τερματισμό της πολιτικής του ενός παιδιού και της συνακόλουθης πληθυσμιακή ανανέωσης όπου παρουσιάζει προοπτικές αύξησης. Για το 2019 σύμφωνα με εκτιμήσεις το γενικό ακαθάριστο δημόσιο χρέος της χώρας ανήλθε στα 49,3% του ΑΕΠ όμως το εθνικό χρέος υπολογίζεται στο 64%¹⁷. Το 2020 παρατηρήθηκε ετήσια αύξηση 2,3% του ΑΕΠ ενώ το 2021 μέχρι στιγμής το πρώτο τρίμηνο καταγράφηκε ανάπτυξη ρεκόρ με το ΑΕΠ να φτάνει το 18,3% συγκριτικά με την ίδια χρονική περίοδο του προηγούμενου έτους . Ακολουθεί το β' και γ' τρίμηνο με 7,9% και 4,9% αντίστοιχα.¹⁸

Εκτός των άλλων, η Κίνα αποτελεί κορυφαίο παραγωγό των αγροτικών προϊόντων το οποίο φαίνεται και από την ακαθάριστη αξία των παραγόμενων προϊόντων. Τα κύρια παραγόμενα προϊόντα αποτελούν το ρύζι, το σπορέλαιο, το χοιρινό κρέας και τα αλιεύματα, βέβαια λόγω της μεγάλης εγχώριας ζήτησης η χώρα προβαίνει σε μεγάλες εισαγωγές αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Κατά την χειμερινή περίοδο του 2020 φυτεύτηκαν 220,7εκ στρέμματα σίτου¹⁹, η ανάπτυξη των οποίων προς το παρόν χαρακτηρίζεται σταθερή και ασφαλής με την παραγωγή τους έως το τέλος του Φεβρουαρίου να έχει αυξηθεί κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2019.

Η γεωργία στη χώρα θεωρείται θεμέλιο της εθνικής οικονομίας και είναι απαραίτητη στην ανάπτυξη και τον έλεγχο του πληθωρισμού και την πρόληψη των κινδύνων της οικονομίας. Μέσω των εισαγωγών, της ενίσχυσης της εγχώριας παραγωγής και των ελέγχων ακόμη και με ενοικιάσεις εκτάσεων σε χώρες όπως Λατινική Αμερική και Αφρική για την επάρκεια παραγωγής βασικών προϊόντων της κινεζικής διατροφής επιδιώκεται σταθερά η διατροφική ασφάλεια και η βελτίωση της ποιότητας.

¹⁷<https://www.nationaldebtclocks.org/debtclock/china>

¹⁸[ΑΡΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ \(mfa.gr\)](https://www.mfa.gr)

¹⁹[ΑΡΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ \(mfa.gr\)](https://www.mfa.gr)

Στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του γεωργικού τομέα η Κυβέρνηση υλοποιεί σχετικά μέτρα όπως παροχή φορολογικών κινήτρων για νέες επιχειρήσεις που έχουν δραστηριότητα σε αγροτικές περιοχές, προγράμματα χρηματοδότησης, κίνητρα δημιουργίας επιχειρηματικών πάρκων κτλ.

Δεν είναι πρωτόγνωρο ότι η Κίνα αποτελεί τον παγκόσμιο ηγέτη σε σχεδόν όλους τους τομείς της βιομηχανικής παραγωγής. Βασικοί τομείς της είναι τα ορυχεία, η επεξεργασία των μετάλλων, η μηχανουργία, οι εξοπλισμοί, τα κλωστοϋφαντουργικά, τα πετρελαϊκά, τα χημικά, τα καταναλωτικά προϊόντα κ.α. Η συνολική προστιθέμενη αξία των βιομηχανικών επιχειρήσεων κατά τη περίοδο του 2020 παρουσίασε κάμψη κατά 13,5% σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2019.²⁰

Στο τομέα παραγωγής αγαθών παρατηρείται μια έντονη αύξηση του όγκου παραγωγής προστατευτικού ιατρικού εξοπλισμού και προϊόντων που συνδέονται με της α' ανάγκες των ανθρώπων.

Παρατηρήθηκε άνοδος στον τομέα του διαδικτύου, του ηλεκτρονικού εμπορίου, στις εφαρμογές εξ' αποστάσεως μάθησης, τηλεδιάσκεψης κτλ. Λόγω των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης καταγράφηκαν έως και 200 εκατομμύρια κινέζοι πολίτες δηλαδή περίπου το 20% του εργατικού δυναμικού να εργάζονται από το σπίτι μέσω κάποιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας.²¹

Από το ένα τρίμηνο στο άλλο η ανάπτυξη της χώρας αυξήθηκε κατά 0,2% με πολύ κατώτερο ρυθμό συγκριτικά με την περίοδο Απρίλιο-Ιούνιο (1,3%).²²

Τελευταίο καιρό η Κίνα παρατήρησε την ανάκαμψη της οικονομίας της να βρίσκεται υπό απειλή λόγω της μεγάλης αύξησης του κόστους των α' υλών, συγκεκριμένα του άνθρακα από όπου η χώρα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό για την τροφοδοσία των ηλεκτροπαραγωγικών της σταθμών.

Οι συνέπειες από τα προβλήματα στην ενέργεια είναι εμφανής. Σε πάνω από 20 επαρχίες γίνονται διακοπές ρεύματος οι οποίες έχουν άμεση επιρροή στην παραγωγή (π.χ παραγωγή αυτοκινήτων, τηλεφώνων, παιχνιδιών κτλ.), κλείνουν εργοστάσια ή καθυστερούν στις παραδόσεις τους δημιουργώντας περισσότερα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα. Με τη σειρά τους ανεβαίνουν οι δείκτες τιμών παραγωγού και κατ' επέκταση τις τιμές λιανικής.

Ο τομέας των υπηρεσιών συνεισφέρει αβίαστα στο σχηματισμό του ΑΕΠ, για πρώτη φορά το 2018 ξεπέρασε το φράγμα του 50% και ανήλθε στο 52,2%²³ αποπροσανατολίζοντας την

²⁰ http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202003/t20200317_1732640.html

²¹ [APXEIA ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ \(mfa.gr\)](http://www.mfa.gr)

²² <https://gr.euronews.com/2021/10/18/kina-epibradynsh-ths-anaptyxhs-to-trito-trimhno-sto-4-9>

οικονομία από τις εξαγωγές στην παροχή υπηρεσιών. Οι τομείς με ιδιαίτερο δυναμισμό αποτελούν ο τουρισμός, το ηλεκτρονικό εμπόριο και ο χώρος του θεάματος. Η ζήτηση σε αυτούς τους τομείς αυξάνονταν το 2018 γεγονός που οφειλόταν στην άνοδο του προσωπικού εισοδήματος.

Όσο αφορά τις ξένες επενδύσεις στην αγορά της Κίνας το 2020, προσέλκυσε ξένες επενδύσεις ύψους 520,6\$δισ δηλαδή μία αύξηση 81% συγκριτικά με το 2019 ενώ ταυτόχρονα υπήρχε σημαντική αύξηση των κινητών αξιών εξωτερικού της χώρας λόγω των προοπτικών θετικής οικονομικής ανάπτυξης, της συνετής οικονομικής πολιτικής αλλά και στο υψηλό επίπεδο άνοιγμα της χρηματοοικονομικής αγοράς.²⁴ Το α' εξάμηνο του 2021 καταγράφηκε αύξηση των ξένων επενδύσεων της τάξης του 21,1%.²⁵

2.2. Ενεργειακή Κρίση και οικονομία της Κίνας

Η ενεργειακή κρίση που βιώνει η Κίνα λόγω της έλλειψης άνθρακα θα έχει συνέπειες στην ανάπτυξη της οικονομίας της διότι βασίζεται σε αυτόν για την ενεργειακή της παραγωγή.

Η Κίνα είναι δεύτερη στην κατάταξη των οικονομιών μετά την Αμερικανική και αποτελεί τεράστια εξαγωγική δύναμη, όμως είναι και μεγάλη καταναλώτρια αγαθών κυρίως ενέργειας και α' υλών, πρόκειται για το «εργοστάσιο του πλανήτη».

Καμία θεωρία δεν θα μπορούσε να περιγράψει καλύτερα αυτό που συμβαίνει με την Κίνα σήμερα από το φαινόμενο της πεταλούδας, το οποίο λέει με λίγα λόγια ότι, εάν μια πεταλούδα κουνήσει τα φτερά της κάπου στην Ασία τότε μπορεί να προκληθεί τυφώνας (ή κάποιο άλλο φαινόμενο) σε κάποιο μέρος στην άλλη άκρη του πλανήτη. Στην πραγματικότητα είναι ένα μαθηματικό φαινόμενο που ονομάζεται *θεωρία του χάους*²⁶. Περιγράφει και αποδεικνύει ότι μια μικροσκοπική και ίσως για κάποιους ασήμαντη αλλαγή στα δεδομένα ενός μη γραμμικού συστήματος μπορεί να επιφέρει τεράστιες διαφοροποιήσεις στο τελικό αποτέλεσμα.

Συμβαίνουν απρόσμενες αλλαγές με συνέπειες όχι μόνο για την πορεία της ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας αλλά και για την ενεργειακή μετάβαση και τις μηδενικές εκπομπές άνθρακα.

Η ενεργειακή κρίση δημιουργεί πιέσεις σε διάφορους τομείς με αποτέλεσμα το Πεκίνο να δώσει εντολή για αύξηση εξόρυξης άνθρακα. Βέβαια, η Κίνα έχει δώσει υποσχέσεις μείωσης

²³ [ΕΚΘΕΣΗ 2013 \(mfa.gr\)](https://m.naftemporiki.gr/story/1710936/kina-etisia-auksisi-81-kategrapsan-oi-ksenes-ependuseis-to-2020)

²⁴ <https://m.naftemporiki.gr/story/1710936/kina-etisia-auksisi-81-kategrapsan-oi-ksenes-ependuseis-to-2020>

²⁵ <https://m.naftemporiki.gr/story/1755145/kina-etisia-auksisi-211-stis-ksenes-ependuseis-sti-sangkai-kata-to-a-eksamino-tou-2021>

²⁶ [Το φαινόμενο της πεταλούδας και η θεωρία του Χάους \(kiosterakis.gr\)](https://www.kiosterakis.gr/)

εκπομπής άνθρακα μέχρι το 2030 και μηδενικό αποτύπωμα έως το 2060²⁷, όμως δεν υπάρχει επιλογή παρά την αύξηση κατανάλωσης του για την κάλυψη της ζήτησης ενέργειας αφού οι ανανεώσιμες πηγές είναι ασταθείς και λόγω αυτού για κάποιο χρονικό διάστημα θα χρειαστεί να γίνει χρήση πηγών ενέργειας με βάση τον άνθρακα²⁸.

Επί του παρόντος προβλήματα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας υπάρχουν στην Ινδία και στην Κίνα λόγω έλλειψης άνθρακα, όμως και οι δύο χώρες επενδύουν σε διάφορες ενεργειακές τεχνολογίες, πυρηνικά, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κτλ, καθώς οι οικονομίες τους επεκτείνονται ραγδαία.

Αυτή η ενεργειακή κρίση έχει αρχίσει να πλήττει πολλές πτυχές της οικονομίας, από τις αυτοκινητοβιομηχανίες μέχρι και την κτηνοτροφία, εκτός αυτού όμως βλάπτει και την ανάπτυξη των άλλων χωρών αφού έχει αντίκτυπο στις αλυσίδες εφοδιασμού.²⁹

Μεγάλα προβλήματα παρατηρούνται στις μεταφορές, στις πωλήσεις και τις τιμές των προϊόντων ειδικότερα από την Ασία προς Ευρώπη και ΗΠΑ λόγω της μεγάλης αύξηση στα ναυτιλιακά κόστη που προκλήθηκαν από την πανδημία. Την ίδια στιγμή οι βιομηχανίες δεν επαναλειτουργούν στο πλήρες δυναμικό τους, είτε λόγω περιοριστικών μέτρων, είτε λόγω έλλειψης προσωπικού α' υλών ή άλλων εξαρτημάτων.

Ενδεικτικό του μεγέθους των προβλημάτων είναι η έλλειψη μικροτσιπ η οποία έχει γονατίσει ολόκληρους κλάδους από αυτοκινητοβιομηχανίες οι οποίες δεν μπορούν να παράγουν, μέχρι εταιρείες ηλεκτρονικών ειδών, για παράδειγμα η Nissan θα κατασκευάσει φέτος 500 χιλιάδες λιγότερα αυτοκίνητα ενώ η apple έχει προειδοποιήσει για πιθανό πρόβλημα παραγωγής έξυπνων κινητών τηλεφώνων λόγω της έλλειψης μικροτσιπ ταυτόχρονα η Intel προειδοποιεί ότι θα χρειαστούν 1-2 χρόνια μέχρι η προσφορά να καλύψει την ζήτηση.³⁰

Η κινεζική οικονομία αποτελεί ένα υποσύστημα το οποίο βρίσκεται εντός ενός ευρύτερου οικονομικού συστήματος που βάλετε από την εκτεταμένη ενεργειακή και περιβαλλοντική χρήση. Συνεπώς, η εφαρμογή και υλοποίηση μιας στρατηγικής διαχείρισης της οικονομίας, της ενέργειας και των περιβαλλοντικών πόρων αποτελεί το οικονομικό και πολιτικό όπλο της Κίνας για την εξισορρόπηση και ανάδυση της οικονομίας της σε παγκόσμια επίπεδο.

Η νέα ανησυχία που εκφράζεται προσφάτως αφορά της αναμενόμενες επιπτώσεις στη παγκόσμια οικονομία λόγω της στροφής της Κίνας στη πράσινη ενέργεια δεδομένου ότι

²⁷<https://www.capital.gr/diethni/3540982/i-kina-tha-arxisei-na-katargei-stadiaka-tin-katanalosi-anthraka-tin-periodo-2026-2030>

²⁸[Ενεργειακή κρίση στην Κίνα – Το φαινόμενο της πεταλούδας που δι την παγκόσμια «πράσινη» μετάβαση - Ειδήσεις - νέα - Το Βήμα Online \(tovima.gr\)](#)

²⁹[Το φαινόμενο της πεταλούδας και η θεωρία του Χάους \(kiosterakis.gr\)](#)

³⁰<https://www.newmoney.gr/roh/bloomberg/gala-i-iphone-pos-i-energiaki-krisi-stin-kina-bori-na-mas-kani-na-dialexoume-ti-protimoume/>

Κίνα ανέρχεται δεύτερη σε κατανάλωση πετρελαίου μετά τις ΗΠΑ. Εάν η Κίνα καλύψει το σύνολο των ενεργειακών αναγκών της με ανανεώσιμες πηγές όχι μόνο θα δεχτούν πλήγμα οι πετρελαιοπαραγωγοί χώρες με πρώτες να είναι η Σαουδική Αραβία και η Ρωσία, δηλαδή οι κυριότεροι προμηθευτές της σε πετρέλαιο αλλά αυτόματα θα επηρεαστούν οι τιμές του πετρελαίου με παγκόσμιο αντίκτυπο και θα βρεθούν εξαρτημένες από αυτήν αφού είναι πρώτη στην παραγωγή α' υλών για τις μπαταρίες (σπάνιες γαίες, κοβάλτιο, λίθιο).

Η Κίνα έχει την δυνατότητα να ανατρέψει τις ισορροπίες στην παγκόσμια αγορά πετρελαίου ακόμη και στη περίπτωση που απλώς «παγώσει» την αύξηση των στρατηγικών αποθεμάτων της και μειώσει τις εισαγωγές του.

Σύμφωνα με τα νέα στοιχεία, η Κίνα θέλησε να συμμετέχει στην αποδέσμευση αργού πετρελαίου από τα κρατικά της αποθέματα με βάση τις ανάγκες της την οποία συντονίζουν οι ΗΠΑ με σκοπό την μείωση των τιμών του πετρελαίου λόγω της επανειλημμένης άγνοιας των εκκλήσεων για μεγαλύτερη παραγωγή από την ομάδα ΟΠΕΚ ³¹.

Εν κατακλείδι, ο οικονομικοπολιτικός σχεδιασμός της Κίνας για ενεργειακή αυτονομία με την παράλληλη αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μείωσης της χρήσης πετρελαίου και άνθρακα σχετίζεται έντονα με την αύξηση της τιμής και παράλληλα τη μείωση της διαθεσιμότητας του πετρελαίου ενώ στοχεύει στη σταδιακή μείωση των ρυπογόνων εκπομπών λόγω χρήσης άνθρακα.

2.3 Εξαγωγές Κίνας στην Ελλάδα

Τη χρονιά του 2020 η Κίνα κατάφερε να αύξησε τις εξαγωγές της και ταυτόχρονα να μειώσει τις εισαγωγές της. Βάση των εμπορικών στοιχείων η εμπορική πολιτική της Κίνας αποτελείται από τα ακόλουθα :

- Αύξηση των εξαγωγών
- Μείωση του ρυθμού αύξησης των εισαγωγών
- Ανάπτυξη του εμπορικού πλεονάσματος
- Εργοστάσια σε πλήρη λειτουργία
- Διατήρηση της απασχόληση
- Συλλογή συναλλαγματικών αποθεμάτων

³¹ **Οργανισμός Εξαγωγών Πετρελαιοπαραγωγών Χωρών** , δημιουργήθηκε στη Βαγδάτη του Ιράκ το 1960 από τις ακόλουθες χώρες μέλη Ιράν, Ιράκ, Κουβέιτ, Σαουδική Αραβία και Βενεζουέλα. (https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82_%CE%95%CE%BE%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CF%8E%CE%BD_%CE%A0%CE%B5%CF%84%CF%81%CE%B5%CE%BB%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CF%8E%CE%BD_%CE%A7%CF%89%CF%81%CF%8E%CE%BD)

Αναφορικά με τις κινεζικές εξαγωγές στην Ελλάδα το 2019 στην πρώτη θέση της κατάταξης είναι οι εισαγωγές ηλεκτρονικών υπολογιστών οι οποίες παρουσιάζουν μια ελαφριά κάμψη - 2,9% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Ακολουθούν οι εισαγωγές υποδημάτων η αξία των οποίων υπερδιπλασιάζεται το 2019 με την αξία τους να φτάνει τα 138,8€ εκ.

Την Τρίτη θέση καταλαμβάνουν οι εισαγωγές των ελασμάτων αργιλίου με μείωση κατά 21,5%, έπειτα ακολουθούν οι τηλεφωνικές συσκευές σταθερής τηλεφωνίας η αξία των οποίων μειώθηκε κατά 18,7% και τέλος στην πέμπτη θέση κατατάσσονται οι συσκευές κλιματισμού οι οποίες παρουσιάζουν σταθερή αύξηση.

Το έτος που διανύουμε (2021) η οικονομία της Κίνας ενισχύθηκε από τις εξαγωγές, βέβαια η ώθησή τους φαίνεται να μειώνεται. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 3,6% ενώ το ΑΕΠ κατά 2,3% με την Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας να αποτελεί την μόνη χώρα όπου κατά την διάρκεια της πανδημίας σημείωσε ανάπτυξη.

Ειδικότερα οι εξαγωγές της Κίνας προς την Ελλάδα άγγιξαν τα 3,78δισ ευρώ σύμφωνα με την βάση δεδομένων των Ηνωμένων Εθνών για το διεθνές εμπόριο κατά την διάρκεια του 2020.

Εικόνα 2.1 – Εισαγωγές της Ελλάδας από τη Κίνα

Πηγή : tradingeconomics.com

Παρακάτω θα δούμε κάποιες από τις σημαντικότερες κατηγορίες. Αρχικά, μια από τις πρώτες κατηγορίες είναι η κατηγορία με τα μηχανήματα, τους πυρηνικούς αντιδραστήρες και τα μπόιλερ με την αξία τους να φτάνουν τα 960εκ. ευρώ, ακολουθεί η κατηγορία των ηλεκτρικών ειδών – εξοπλισμών με την αξία τους να αγγίζει τα 486,32εκ. Άλλη μια σημαντική κατηγορία εισαγωγών της Ελλάδας από την Κίνα αποτελεί η κατηγορία των

παιχνιδιών και αθλητικών προαπαιτούμενων με τιμή των 179.95εκ ευρώ. Τέλος, δύο ακόμα κατηγορίες αποτελούν το πλαστικό και το αλουμίνιο τα οποία αγγίζουν τα 173.91εκ ευρώ και 131.42εκ ευρώ αντίστοιχα.

2.4 Προβλέψεις για την Κινεζική οικονομία

Η Κίνα εκμεταλλεύεται τα τοπικά ευάλωτα σημεία και τις ανάλογες αδυναμίες, όπως τους εύθραυστους κρατικούς θεرمούς, το φαινόμενο της «*αιχμαλώτισης από την ελίτ*»³² και την αδύναμη κοινωνία των πολιτών έτσι ώστε να ασκηθεί η δική της οικονομική, πολιτική και κοινωνική επιρροή (*Muller 2015*)

Παγκοσμίως, η ραγδαία άνοδος της Κίνας έχει δημιουργήσει νέες προκλήσεις για την ΕΕ, τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και σε μεμονωμένες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Το Πεκίνο έχει εισχωρήσει σε ένα μεγάλο βαθμό στην Νοτιοανατολική, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Για την Κίνα παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον διότι η περιοχή αποτελεί σημείο εισόδου στην υπόλοιπη Ευρώπη για την πρωτοβουλία *Belt&Road*³³, η οποία λειτουργεί ως ευκαιρία ανάπτυξης των κινεζικών εταιρειών με πιο ευνοϊκές ρυθμιστικές και οικονομικές συνθήκες σε σχέση με την Δυτική Ευρώπη.

Το 2030 οι εκτιμήσεις δείχνουν ότι η Κίνα θα αποτελεί την ισχυρότερη οικονομία παγκοσμίως. Η οικονομική στρατηγική της επικεντρώνεται στη μετάβαση από την «υψηλή ταχύτητα» στην «υψηλή ποιότητα» ανάπτυξης.

Κύριοι στόχοι της οικονομικής πολιτικής είναι η σταθεροποίηση της οικονομικής ανάπτυξης μέσω της επέκτασης των δημοσιονομικών πολιτικών και της χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής. Σημαντικό είναι υπάρχει ικανοποίηση της μεσαίας τάξης και επίλυση διαρθρωτικών ζητημάτων. Η χρηματοοικονομική σταθερότητα έχει διαβιβαστεί σε ζήτημα εθνικής ασφάλειας και υπάρχει σταδιακός περιορισμός στον υψηλός βαθμός παρέμβασης σε κρατικές εταιρείες.

³² Αιχμαλώτιση από την ελίτ: άδικη διανομή πόρων με αποτέλεσμα άνιση χωροταξική αστική διαμόρφωση

³³ Είναι μια παγκόσμια στρατηγική ανάπτυξης υποδομών που υιοθέτησε η κινεζική κυβέρνηση το 2013 επενδύοντας σε σχεδόν 70 χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Θεωρείται κεντρικό κομμάτι της εξωτερικής πολιτικής του Γενικού Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας Xi Jinping.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.1. Επενδυτικό κλίμα

Εδώ και αρκετές δεκαετίες η Μεσόγειος φαίνεται να αποτελεί πόλο έλξης για την Ανατολή. Η Ελλάδα και η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας σύναψαν για πρώτη φορά διπλωματικές σχέσεις στις 5 Ιουνίου και στην συνέχεια συστάθηκε η Πρεσβεία της Ελλάδας στο Πεκίνο ενώ ταυτόχρονα η Ελλάδα διατηρεί στις πόλεις της Σαγκάη, Γκουανγκζού και το Χόνγκ-Κόνγκ Γενικά Προξενεία.

Το έτος του 2006 αναβαθμίστηκε η σχέση των δύο χωρών σε Ολοκληρωμένη Στρατηγική Εταιρική Σχέση με αποτέλεσμα μια σταθερά εξελισσόμενη συνεργασία.

Οι διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Κίνας βασίζονται στην ενίσχυση του διμερούς εμπορίου, την προώθηση των επενδύσεων ανάμεσα στις δύο αυτές χώρες και την συνεργασία τους στον ναυτιλιακό τομέα. Από πολιτικής άποψη οι δύο αυτές χώρες βρίσκονται σε συμφωνία για δύο σημαντικά ζητήματα, από πλευράς της Ελλάδας σέβεται την αρχή «της μίας Κίνας» και η δεύτερη υποστηρίζει την επίλυση του κυπριακού ζητήματος υπό την υπεράσπιση του ΟΗΕ. Η θετική στάση της χώρας προς την Κίνα έχει διατηρηθεί μέχρι και σήμερα, μάρτυρας αυτού και το υπογεγραμμένο του 2019 «Πλαίσιο Συνεργασίας 2020-2022» όπου στοχεύει στην εμβάθυνση της συνεργασίας τους σε βασικούς τομείς.³⁴ Κατά την επίσκεψη του Προέδρου Xi Jinping στην Ελλάδα υπογράφηκαν δεκαέξι συμφωνίες, κάποιες από τις οποίες ήταν βασικά έργα εντός του Πλαισίου Συνεργασίας 2020-2022, το μνημόνιο κατανόησης για την επιτυχή υλοποίηση του κυρίου σχεδίου της COSCO στον Πειραιά, η ανακοίνωση για την ίδρυση υποκαταστήματος της Τράπεζας της Κίνας στην Αθήνα, ανακοίνωση για την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας της Τράπεζας της Βιομηχανίας και Εμπορίου της Κίνας στην Αθήνα, η συμφωνία για εκδήλωση ενδιαφέροντος στο έργο ηλεκτρικής διασύνδεσης της ηπειρωτικής Ελλάδας με την Κρήτη, συμφωνία συνεργασίας με τη δημιουργία του έργου MINOS 50MW στην Κρήτη, καθώς και μία δέσμη συμβάσεων χρηματοδότησης για την κατασκευή έργων στο λιμάνι του Πειραιά.³⁵

Οι βασικοί τομείς δραστηριοποίησης των κινεζικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι η ενέργεια, οι τηλεπικοινωνίες, τα ακίνητα, οι υποδομές στα δίκτυα μεταφοράς και ο τουρισμός.

³⁴ <https://business.gr/ypegrafi-to-epikairopoiimeno-plaisio-synergasias-2020-2022-metaxy-elladas-kinas>

³⁵ <https://www.tovima.gr/2019/11/13/politics/poies-ependyseis-thelei-na-kanei-i-kina-stin-ellada/>

3.2. Η COSCO και το λιμάνι του Πειραιά

Τρανταχτό παράδειγμα συνεργασίας είναι η επένδυση της COSCO στο λιμάνι του Πειραιά με την προοπτική του να γίνει το πιο σημαντικό διαμετακομιστικό λιμάνι σε ολόκληρη την Μεσόγειο. Η COSCO δεν είναι απλά μια ναυτιλιακή εταιρεία αντιθέτως είναι ένας όμιλος εταιρειών που ασχολείται με ναυτιλιακές και άλλες δραστηριότητες, με αυτές στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και εμπορευμάτων να διευθύνονται από την θυγατρική εταιρεία COSCO Container Lines. Η Ελλάδα θεωρείται από την κινεζική κυβέρνηση ευρωπαϊκή «γέφυρα» για το όραμα της, τον θαλάσσιο δρόμο του μεταξιού καθώς το μεγαλύτερο λιμάνι της Ελλάδας αποτελεί ο Πειραιάς ο οποίος θεωρείται η πύλη της Ευρώπης ενώ παράλληλα δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού της χώρας με τη σπουδαία πορεία στο τομέα της ναυτιλίας (εφοπλιστές, ναυτικοί, στελέχη ναυτιλιακών) βρίσκοντας έτσι κοινό παρανομαστή για μακροπρόθεσμη αμοιβαία win-win συμφωνία μεταξύ τους. Παρόλο το μικρό μέγεθος της Ελλάδας, την δύσκολη οικονομική κατάσταση και την πολιτική της αστάθεια φαίνεται οι οικονομικοί της δεσμοί με την Κίνα να αναπτύσσονται ολοένα και περισσότερο έχοντας την ανάγκη να συγκεντρώσει όσο τον δυνατόν περισσότερες ΑΞΕ³⁶ και τηρώντας υψηλές προσδοκίες για τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη που μπορεί να επιφέρουν στη χώρας οι κινεζικές επενδύσεις. Οι εξαγωγές μέσω του λιμανιού αναμένεται να φτάσουν στην Νότια, Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη. Το 2009 η κρατική εταιρεία της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, COSCO, έκανε συμφωνία με την ελληνική κυβέρνηση να λειτουργεί ένα μέρος του τερματικού σταθμού των εμπορευματοκιβωτίων του λιμανιού για μία χρονική περίοδο 35 ετών, η οποία σχετίζεται με τις αποβάθρες II και III του σταθμού αυτού. Η COSCO πλήρωσε στο κράτος της Ελλάδας ένα αρχικό ποσό των 50εκ. ευρώ συν ένα ποσοστό από τα συνολικά έσοδα κάθε χρόνο και μια σχετική μίσθωση με το μέγεθος και το μήκος της αποβάθρας του λιμανιού. Αυτό ισοδυναμεί με ένα συνολικό ποσό επένδυσης των 4,3 δις ευρώ για την 35ετή περίοδο παραχώρησης (vanderPutten, 2014). Τον Ιανουάριο του 2016 η COSCO ανακηρύχθηκε πλειοδότης του διαγωνισμού ιδιωτικοποίησης του ΟΛΠ προσφέροντας 368,5 εκ για το 67% των μετοχών.³⁷ Μετά από αυτή την ανακήρυξη η εταιρεία αποφάσισε να μην υποβάλλει προσφορά για τον διαγωνισμό του ΟΛΘ του οποίου το 67% μεταβιβάστηκε σε μια διεθνή κοινοπραξία όπου κινεζικά επιχειρηματικά συμφέροντα είχαν έμμεση συμμετοχή.³⁸

³⁶ ΑΞΕ = Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

³⁷ George N. Tzogopoulos, ό.π. σελ. 16

³⁸ George N. Tzogopoulos, ό.π. σελ. 16.

Ο λιμένας του Πειραιά έχει λάβει τον τίτλο του μοναδικού σημαντικού λιμανιού στην ΕΕ το οποίο διαχειρίζεται εξ ολοκλήρου³⁹ μια κινεζική εταιρεία⁴⁰. Η στρατηγική θέση του λιμανιού είναι ιδανική για να λειτουργεί ως κόμβος διανομής στην Μεσόγειο θάλασσα προς την Νότια Ευρώπη όσο και την Βόρεια Ευρώπη και αποτελεί μια καλή θέση για την μεταφόρτωση των αγαθών και των αναδυόμενων δικτύων παραγωγής των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Ο Πειραιάς παρέχει την ευκολία λόγω θέσης να εξοικονομεί τέσσερις έως δέκα μέρες ταξιδιού μέσω εναλλακτικών λιμένων ενώ ταυτόχρονα συνδέει τον θαλάσσιο δρόμο του μεταξίου και την ζώνη εφοδιασμού της Ευρασίας με την προσφορά ήδη υπαρχόντων και μελλοντικών βιομηχανικών συμπλεγμάτων με κινεζική συμμετοχή στην Ευρώπη.

Οι ευνοϊκοί κρίσιμοι παράγοντες του λιμανιού στον Πειραιά είναι οι παρακάτω :

- Η θέση του λιμανιού του Πειραιά στην ελληνική και την μεσογειακή αγορά των εμπορευματοκιβωτίων.
- Η ισχυρή χρηματοοικονομική θέση της COSCO
- Ο νόμος περί επικύρωσης όπου χορήγησε στην COSCO Pacific διάφορες φορολογικές ελαφρύνσεις όσο αφορά το ΦΠΑ και τις υποχρεώσεις απόσβεσης.

Αρχικά, η θέση του γεωγραφικά βρίσκεται στο σταυροδρόμι της Ασίας, της Αφρικής και της Ευρώπης ενώ το φυσικό του βάθος του δίνει την δυνατότητα να μπορεί να φιλοξενήσει ακόμα και τα μεγαλύτερα σύγχρονα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων.

Επίσης, η λειτουργία του είναι σε ελεύθερη ζώνη τύπου II, σε λειτουργία 24 ωρών -365 ημερών των σταθμών του. Όσον αφορά τα τιμολόγια βασίζονται ανάλογα με τον όγκο των εμπορευματοκιβωτίων και των αυτοκινήτων μεταφόρτωσης και τα πρότυπα ασφαλείας και οι υπηρεσίες τροφοδοσίας που έχουν αποκτηθεί από το λιμάνι συνδέονται με όλα τα κύρια λιμάνια της Μεσογείου. Τέλος, άλλο ένα σημαντικό πλεονέκτημα αποτελούν τα ανταγωνιστικά τέλη αποθήκευσης και τα πρότυπα λειτουργίας και ασφάλειας τα οποία είναι σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς. (Piraeus Port Authority S.A. 2015)

Γενικότερα, οι δραστηριότητες της COSCO στον Πειραιά αποτελούν την πιο σημαντική εκδήλωση της πρωτοβουλίας του νέου Δρόμου του Μεταξίου στην περιοχή ενώ η συμμετοχή της σε ελληνικό λιμάνι προηγείται της έναρξης της, ο ρόλος της στον Πειραιά είναι μια

³⁹ Η κινεζική εταιρεία έγινε διαχειρίστρια και ιδιοκτήτρια όχι μόνο των τριών αποβάθρων του τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων αλλά και του λιμανιού, του λιμανιού κρουαζιερόπλοιων, του τερματικού αυτοκινήτων, των εγκαταστάσεων επισκευής πλοίων και του ακινήτου που βρίσκεται δίπλα στο λιμάνι. Όλα αυτά με την προϋπόθεση ότι θα πραγματοποιήσει επιπλέον επενδύσεις αξίας 300εκ. ευρώ στο λιμάνι.

⁴⁰ Frans-PaulvanderPutten, et.al.,ό.π. σελ. 11.

ξεκάθαρη έκφραση του τρόπου όπου η Κίνα μετασχηματίζει εμπορικές οδούς καθιερώνοντας τον έλεγχο της σε ένα μεγάλο λιμάνι του εξωτερικού.

Άξιο αναφοράς αποτελεί το γεγονός ότι η εταιρεία η οποία διαχειρίζεται το λιμάνι του Πειραιά ανήκει εξ ολοκλήρου στην Κινεζική Κρατική Επιτροπή Εποπτείας και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων του Κρατικού Συμβουλίου. Η επιτροπή αυτή είναι μέρος της κεντρικής κυβέρνησης της Κίνας η οποία υπόκειται στον έλεγχο του ΚΚΚ⁴¹. Το ΚΚΚ ασκεί έλεγχο στην COSCO όχι μόνο μέσω του κρατικού συμβουλίου αλλά και άμεσα αφού τα ανώτερα στελέχη της εταιρείας διορίζονται από αυτό.

Αυτές οι επενδύσεις που πραγματοποίησε η εταιρεία COSCO στο λιμάνι του Πειραιά ωφέλησαν και την οικονομία της χώρας άλλα και το ίδιο το λιμάνι. Βελτίωσε σημαντικά την ανταγωνιστικότητα του λιμανιού και εισήγαγε τον πιο προηγμένο εξοπλισμό αναβαθμίζοντας έτσι και την υποδομή του. Μεταξύ των Μεσογειακών λιμένων το λιμάνι του Πειραιά ανέβηκε στη δεύτερη θέση και εκτός αυτού έγινε το ένα από τα ταχύτερα αναπτυσσόμενα λιμάνια του κόσμου. Μέχρι στιγμής, η COSCO έχει κατασκευάσει 55 δρομολόγια με κόμβο το λιμάνι του Πειραιά με τις διαδρομές αυτές να φτάνουν μέχρι την Μεσόγειο, τη Μαύρη Θάλασσα, την Μέση Ανατολή, την Βορειοδυτική Ευρώπη, την Βόρεια Αμερική και την Ασία.

Η επένδυση αυτή συνέβαλε επίσης στην οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας και δημιούργησε χιλιάδες θέσεις εργασίας. Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκαν 4χιλ-5χιλ θέσεις εργασίας ενώ η COSCO απασχολεί άμεσα εκατοντάδες άτομα και ταυτόχρονα πολλοί εργάζονται και γύρω από το λιμένα όπως προμηθευτές, πωλητές, φορτηγά κτλ. Ο κύκλος εργασιών του ΟΛΠ κατά το α' εξάμηνο του 2021 παρουσίασε αύξηση 8,3% συγκεκριμένα 72εκ. ευρώ έναντι των 66,5εκ. ευρώ της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου έτους.⁴² Σύμφωνα με το ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, το έργο του λιμανιού του Πειραιά θα συμβάλει στην αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Ελλάδας κατά περίπου 0,8% το 2025 και θα δημιουργήσει 31χιλ νέες θέσεις εργασίας μεταξύ 2016-2025 μειώνοντας το δημόσιο χρέος κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ.⁴³

Επιπλέον, η επένδυση της COSCO στον Πειραιά προσελκύει νέους επενδυτές στην Ελλάδα η οποία έχει την δυνατότητα να συμβάλει στην τόνωση της ελληνικής οικονομίας με αποτέλεσμα πολλοί ανταγωνιστικές κινεζικές επιχειρήσεις να επενδύουν ή να αναζητούν επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα. Η κινεζική κυβέρνηση και οι κινεζικές εταιρείες δείχνουν ενδιαφέρον τους για επενδύσεις σε λιμάνια εκτός του Πειραιά καθώς και σε αρκετά

⁴¹ ΚΚΚ = Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας

⁴² [Ενίσχυση τζίρου 8,3% το α' εξάμηνο για ΟΛΠ | Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ \(kathimerini.gr\)](#)

⁴³ [Vol. 50 No. 4 \(2019\): The Belt and Road Initiative and the SDGs: Towards Equitable, Sustainable Development | IDS Bulletin](#)

αεροδρόμια, το ηλεκτρικό δίκτυο και στη κατασκευή σιδηροδρόμου υψηλής ταχύτητας στην Ελλάδα.

Η COSCO εκτός τις βασικές συμβατικές απαιτήσεις επενδύει στις υποδομές και τον εξοπλισμό που θα χρειαστεί. Οι αποβάθρες II και III συνολικά περιλαμβάνουν έξι αγκυροβόλια με βάθος 14-16 μέτρα, υπάρχουν 21 γερανοί αποβάθρας από τους οποίους οι 13 είναι Super Post-Panamax (SPP) όπου μπορούν να χειριστούν τα μεγαλύτερα πλοία που μεταφέρουν εμπορευματοκιβώτια (vanderPutten, 2014).

Η εταιρεία (COSCO)είναι ένας σημαντικός προμηθευτής υπηρεσιών και πελατών για το τερματικό σταθμό του Πειραιά, είναι μέρος της Green Alliance η οποία περιλαμβάνει τις K-Line, Hanjin, Yang Ming, δεδομένου ότι οι εταιρείες αυτές συγκεντρώνουν τα πλοία τους στη γραμμή Ασίας-Ευρώπης αυτό σημαίνει ότι τα πλοία των εταιρών της COSCO περνούν επίσης από τον Πειραιά(vanderPutten, 2014,Panayides&Wiedmer, 2011).

Όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, η COSCO διαχειρίζεται, παρακολουθεί και αξιολογεί το θαλάσσιο περιβάλλον κάνοντας χρήση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (Λιμενικό Περιβαλλοντικό σύστημα αναθεώρησης) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Λιμένων Θάλασσας. Επίσης, πληροί τα ελάχιστα ευρωπαϊκά περιβαλλοντικά πρότυπα και τους ελληνικούς κανονισμούς σε σχέση με την διαχείριση των αποβλήτων. Τέλος, η COSCOεπικεντρώνεται στην χρήση φωτοβολταϊκών για την παραγωγή ενέργειας και την μείωση εκπομπών άνθρακα.

3.3.Επενδύσεις στην ενέργεια και τον τουρισμό

Το 2016 η China Machinery Engineering Corporation (CMEC) υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την ΔΕΗ για την κατασκευή μιας λιγνιτικής μονάδας στον σταθμό Μελίτη κοντά στη περιοχή της Φλώρινας με επενδυτικό προϋπολογισμό 700εκ. ευρώ όμως η συνεργασία αυτή δεν προχώρησε λόγω μη προκήρυξης διεθνή διαγωνισμού. Στο ίδιο τομέα εντάσσεται και η δεύτερη μεγαλύτερη επένδυση της China State Grid International Development (SGID), η ίδια υπέγραψε τον Οκτώβριο του 2016 με την ΔΕΗ μια συμφωνία ύψους 320εκ ευρώ για την αγορά του 24% του ΑΔΜΗΕ η οποία εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.⁴⁴

Η δραστηριοποίηση των εταιρειών στο τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όλο και αυξάνεται. Η Sky Solar Holdings Ltd σύμφωνα με τη κρατική υπηρεσία προσέλκυσης ξένων

⁴⁴ George N. Tzogopoulos, ό.π. σελ. 16

επενδύσεων έχει γίνει επένδυση 15εκ. ευρώ, η ίδια από το 2012 έχει κάνει εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάρκων τα οποία έχουν πωληθεί σε τοπικούς διαχειριστές.

Άλλη μια συνεργασία προέκυψε τον Μάιο του 2017 ανάμεσα στον ελληνικό ενεργειακό όμιλο Κοπελούζου και την κρατική κινεζική εταιρεία για την ανάπτυξη στον τομέα της πράσινης ενέργειας και την περιβαλλοντική αναβάθμιση των μονάδων παραγωγής ενέργειας στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες. Επίσης, τον Νοέμβριο του 2017 η Shenhua Renewables ανακοίνωσε την εξαγορά του ποσοστού των 75% σε τέσσερα αιολικά πάρκα τα οποία είναι υπό ανάπτυξη στον Όμιλο Κοπέζογλου οι μεταξύ τους όροι συνεργασίας διατυπώνονται σε ένα τριμερές μνημόνιο συνεργασίας σύμφωνα με το οποίο η Shenhua επρόκειτο να γίνει έτερος στη κοινή επιχείρηση που έχει δημιουργηθεί από την ΔΕΗ και τον Όμιλο η συνολική αξία των μελλοντικών κοινών έργων εκτιμάται σε 3 δις ευρώ.⁴⁵

Άλλος ένας τομέας που έχει προσελκύσει αρκετές κινεζικές εταιρείες είναι ο τομέας των τηλεπικοινωνιών παρόλο που η Ελλάδα δεν έχει μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων με τεχνολογικό πλεονέκτημα. Σημαντικό παράδειγμα, η Huawei η οποία συνεργάζεται με ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Την Δευτέρα 13 Δεκεμβρίου υπεγράφη από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Θεόδωρο Θεοδουλίδη και τον Chen Qingwei, EVP της Huawei South Balkan Region η συμμετοχή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στο διεθνές πρόγραμμα Huawei ICT Academy. Το εν λόγω πρόγραμμα έχει σκοπό την παροχή γνώσεων, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την πιστοποίηση των φοιτητών τα οποία έχουν προφανής αντίκτυπο στην στη βιομηχανία και στην αγορά εργασίας.⁴⁶

Άλλο ένα παράδειγμα στον τομέα αυτό αποτελεί η εταιρεία Zhongxing Telecommunication Equipment Corporation (ZTE), η οποία παρέχει στην Ελλάδα εξοπλισμό, υπηρεσίες διαχείρισης δικτύων και δεδομένων και κινητής τηλεφωνίας ενώ η ίδια έχει υπογράψει συμφωνητικό συνεργασίας με την ελληνική εταιρεία της Forthnet για την ανάπτυξη των δικτύων νέας γενιάς.⁴⁷ Μια αξιόλογη συνεργασία με τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (OTE) επιδιώκει η Pacific Century Cyber Works (PCCW Global) η οποία αποτελεί την θυγατρική της μεγαλύτερης τηλεπικοινωνιακής επιχείρησης στο Χονγκ Κονγκ την Hong Kong Telecom (HKT) με τις δραστηριότητες της να περιλαμβάνονται στους τομείς του εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών, της διαχείρισης δικτύων, της κινητής τηλεφωνίας και της διαχείρισης δεδομένων φαίνεται να ενδιαφέρεται για την κατασκευή της βασικής υποδομής του ευρυζωνικού Internet στην Ελλάδα.

⁴⁵ PlamenTonchevet.al.,ό.π. σελ. 19.

⁴⁶ [Συνεργασία του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με την πολυεθνική εταιρεία HUAWEI – Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας \(uowm.gr\)](#)

⁴⁷ PlamenTonchevet.al.,ό.π. σελ. 19.

Στο τομέα των ακινήτων η κινεζική εταιρεία Fosun International Ltd η οποία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα το 2014 συμμετείχε σε μια κοινοπραξία σε συνεργασία με τον όμιλο Λάτση και την Eagle Hills από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα κερδίζοντας δημόσιο διαγωνισμό 7δισ ευρώ για την ανάπτυξη του πρώην αεροδρομίου της Αθήνας το Ελληνικό προσφέροντας 10χιλ νέες θέσεις εργασίας κατά την διάρκεια των κατασκευών και 75χιλ νέες θέσεις εργασίας όταν ολοκληρωθεί το έργο ενώ η προσφορά στο ΑΕΠ θα ανέλθει στο 2,4%.⁴⁸

Τέλος, άλλος ένας ελκυστικός τομέας προς κινεζικές εταιρείες στην Ελλάδα αποτελεί ο τουρισμός. Συγκεκριμένα από το 2017 η Air China ξεκίνησε απευθείας πτήσεις μεταξύ Πεκίνου – Αθήνας όπως επίσης και επιβιβάσεις κινεζικών επιβατών σε κρουαζιερόπλοια από το λιμάνι του Πειραιά για ταξίδια στο Αιγαίο στην Αδριατική και στην Μεσόγειο.⁴⁹

Η Ελλάδα έχει ως στόχο να προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις από την Κίνα και να καταφέρει την πρόσβαση των εταιρειών της στην τεράστια αγορά της Κίνας. Ως προς τα έργα που αναμένει η Ελλάδα να υλοποιηθούν η Κίνα έχει δείξει αρκετό ενδιαφέρον για περαιτέρω επενδύσεις της COSCO στο λιμάνι του Πειραιά το οποίο προς το παρόν λόγω πανδημικής κρίσης υπάρχουν κάποιες αμφιβολίες, συμμετοχή στην διασύνδεση της Αττικής και της Κρήτης με υποβρύχιο καλώδιο και στην ιδιωτικοποίηση των ΕΛΠΕ και της ΔΕΠΑ. Επιπλέον, ενδιαφέρον σε επενδύσεις στα αιολικά πάρκα σε πολλές περιοχές στην Ελλάδα, στο ηλιοθερμικό πάρκο MINOS στην Κρήτη και σε έργα ΣΔΙΤ για επεξεργασία και διαχείριση απορριμμάτων. Για την προσδοκία παροχής χρηματοδότησης για επενδύσεις στους τομείς της ενέργειας και της πράσινης οικονομίας έχει προγραμματιστεί η λειτουργία παραρτημάτων της Τράπεζας της Κίνας και της Βιομηχανικής και Εμπορικής Τράπεζας.

Πολύ σημαντικό για την πορεία της συνεργασίας Ελλάδας – Κίνας είναι το υπογεγραμμένο «Πλαίσιο Συνεργασίας 2020-2022» του οποίου σκοπός είναι να προωθηθεί η οικονομική συνεργασία σε βασικά τουλάχιστον επίπεδα ανάμεσα τους και ο συνδυασμός της πρωτοβουλίας του νέου Δρόμου του Μεταξιού με την Αναπτυξιακή Στρατηγική της Ελλάδας να είναι αποτελεσματικός.⁵⁰ Η προαναφερόμενη συνεργασία αφορά την προώθηση της συνεργασίας σε αρκετά κομβικούς τομείς όπως οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, η ενέργεια, οι μεταφορές, η μεταποίηση, η έρευνα και η ανάπτυξη και οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες οι οποίες δημιουργούν προοπτικές για την υλοποίηση των

⁴⁸ [Μητσotάκης για το Ελληνικό: Η μεγαλύτερη ιδιωτική επένδυση στην Ελλάδα - CNN.gr](http://mhsotakis.gr/2017/06/06/chinese-investors-first-in-taking-advantage-of-greeces-golden-visa-program)

⁴⁹ <http://greece.greekreporter.com/2017/06/06/chinese-investors-first-in-taking-advantage-of-greeces-golden-visa-program>

⁵⁰ <https://www.fortunegreece.com/article/neo-ependitiko-plesio-sinergasias-elladas-kinas/>

έργων ιδιαίτερης βαρύτητας όπως για παράδειγμα έργα αναβάθμισης σιδηροδρομικών συνδέσεων και δημιουργία νέων, έργα ανάπτυξης αεροδρομίων κ.ά.

Εν κατακλείδι, η σχέση των δύο αυτών χωρών σταδιακά θα εμπλουτίζεται από όλο και περισσότερες επενδύσεις σε τομείς όπου θα υπάρχει αμοιβαίο ενδιαφέρον(π.χ ενέργεια, αγροτικός τομέας, τεχνολογία, τουρισμός).⁵¹

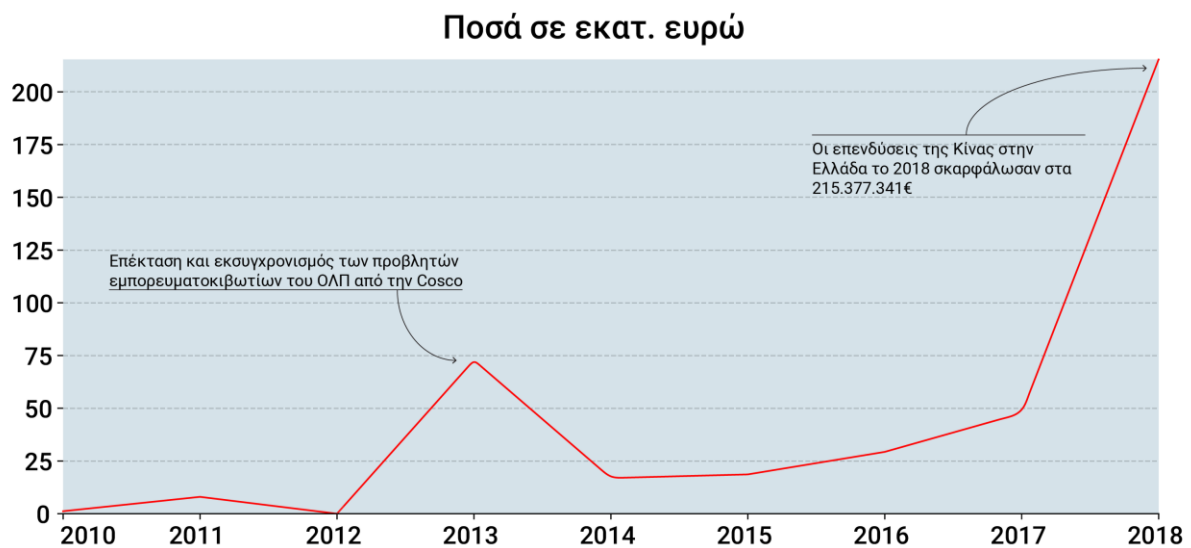
⁵¹ [Απόβαση επενδυτών στην Ελλάδα προετοιμάζουν οι Κινέζοι | Ειδήσεις για την Οικονομία | newmoney](#)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

4.1 Κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα και η συνολική εικόνα των σχέσεων τους

Η κινεζική παρουσία στην Ελλάδα γίνεται ιδιαίτερα αισθητή μέσω κυρίως των αυξημένων επενδύσεων που λαμβάνουν χώρα τα τελευταία 20 χρόνια. Η αυξητική αυτή τάση των κινεζικών επενδύσεων συνδέεται με τον πολύ σημαντικό στόχο της Κίνας της κατασκευής ενός διασυνοριακού διαδρόμου μεταφορών από την Μεσόγειο στην Κεντρική Ευρώπη, δηλαδή η επένδυση της COSCO στο λιμάνι του Πειραιά, η οποία βοηθάει στην δημιουργία ενός άτυπου κινεζικού δικτύου με αρκετά σημαντική δυναμική μεταξύ μεγάλων κρατικών εταιρειών. Η δημιουργία του διαδρόμου αυτού επιτρέπει στην Κίνα να επιτύχει δύο βασικούς στρατηγικούς σκοπούς : 1) την μείωση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων της και 2) την βελτιωμένη πρόσβαση και παρουσία, τόσο στην ευρωπαϊκή αγορά, όσο και στη λεκάνη της Μεσογείου.

Εικόνα 4.1 - Άμεσες Κινεζικές Επενδύσεις στην Ελλάδα

Πηγή: fortunegreece.com

Η Ελλάδα με την Κίνα έχουν σκοπό την ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης και την προώθηση την αμοιβαίας επωφελούς συνεργασίας και την κοινή τους πορεία προς την οικονομική ανάπτυξη και αυτό φαίνεται από τις win-win συνεργασίες τους. Η προώθηση των ελληνοκινεζικών σχέσεων βοηθούν στην απόκτηση πολιτικών ωφελειών ως προς τις τεταμένες σχέσεις με τους διεθνείς πιστωτές της Ελλάδας. Η Ελλάδα παρόλα αυτά καλείται να ισορροπήσει ανάμεσα στις προτεραιότητες της Κίνας και τις υποχρεώσεις έναντι των Ευρωπαίων εταίρων.

Η αυξημένη παρουσία της Κίνας στη χώρα συνδέεται αναπόσπαστα με την δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας, οι επαναλαμβανόμενες μεταρρυθμίσεις που λαμβάνουν χώρα

επιτρέπουν στο επενδυτικό κοινό να επωφεληθεί από την καθυστερημένη απελευθέρωση της ελληνικής οικονομίας.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί και το αρνητικό της χώρας ως προς την πολιτική αστάθεια, τη γραφειοκρατία, τη νομική αβεβαιότητα ή ακόμα και τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς για τον θεμιτό ανταγωνισμό τα οποία δημιουργούν εμπόδια στα επενδυτικά σχέδια της Κίνας.

Η Κίνα διαθέτει μακροπρόθεσμο όραμα, αρκετά συνεκτική στρατηγική, αποφασιστικότητα για την επίτευξη των στόχων της και μια δομημένη κρατική μηχανή για την δρομολόγηση και τον συντονισμό των προσπαθειών της.

Από την άλλη, η στρατηγική της Ελλάδας έναντι των κινεζικών επενδύσεων εμφανίζεται ασαφής και ακατέργαστη την στιγμή που η ελληνική κυβέρνηση έχει μεγάλες προσδοκίες σχετικά με τα προσδοκώμενα οφέλη για την χώρα μας. Αναμένεται οι επενδύσεις από τις κινεζικές επιχειρήσεις να αποφέρουν έσοδα από την πώληση μετοχών, τέλη, φόρους, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ασφαλιστικές εισφορές.

Επίσης, δεν περνά απαρατήρητο το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει ταχθεί υπέρ της Κίνας σε ευαίσθητα πολιτικά θέματα (π.χ καθεστώς Νότιας Σινικής Θάλασσας, ανθρώπινα δικαιώματα κ.λπ.) κάτι που έχει προκαλέσει προφανή ενόχληση στην ΕΕ, ενώ ταυτόχρονα στη Δύση αρχίζουν να εκφράζονται και οι ανησυχίες γεωπολιτικής φύσεως.

Δεδομένου της τεράστιας ανάγκης της ελληνικής οικονομίας, οι κινεζικές επενδύσεις είναι παραπάνω από αναγκαίες όπως και όλες οι ξένες επενδύσεις από νόμιμες πηγές.

4.2 Μελλοντικές επενδύσεις κολοσσών στην Ελλάδα

Η Ελλάδα υπήρξε σταθερός επενδυτικός προορισμός για τους Κινέζους επενδυτές. Οι κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα αυξάνονται σταθερά, επικεντρώνονται ιδιαίτερα σε βασικούς τομείς όπως η ναυτιλία, οι τηλεπικοινωνίες και οι ΑΠΕ.

Η συμμετοχή της Ελλάδας στο μεγαλεπήβολο σχέδιο της Κίνας «OneBeltOneRoad» και στην προσέλκυση κινεζικών κολοσσών προσβλέπει η Ελλάδα, επιδιώκοντας να καταστεί το κέντρο εισόδου της Κίνας στην Ευρώπη.

Σ' αυτή της τη προσπάθεια η Ελλάδα έχει υποσχέσεις συνεργασίας με 13 κινεζικές εταιρείες και τρεις χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Οι τομείς πρώτης προτεραιότητας του 3ετούς Action Plan 2017-2019 είναι αυτοί των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών οι οποίοι ενισχύουν περαιτέρω την στρατηγική εταιρική σχέση και προωθούν την αμοιβαία επωφέλη συνεργασία τους ενώ υπάρχουν και τα περιθώρια να επεκταθεί η συνεργασία και σε άλλους πιθανούς τομείς.

Οι κινεζικοί Όμιλοι επιχειρήσεων, αντιλαμβανόμενοι τον αναβαθμισμένο ρόλο της Ελλάδας στην Στρατηγική Belt&Road και με την επιτυχημένη παρουσία της COSCO στο λιμάνι του Πειραιά αλλά και την συμμετοχή της State Grid στο ΑΔΜΗΕ, αρχίζουν πλέον την συστηματική αξιολόγηση των επενδυτικών δυνατοτήτων που προσφέρει η χώρα μας σήμερα.

Έπειτα από ένα εκτενές πρόγραμμα συναντήσεων με κινεζικές επιχειρήσεις παρουσιάζοντας τους επενδυτικές προτάσεις της χώρας σε συνδυασμό με την στρατηγική B&R και την επιβεβαίωση της στήριξης από πλευράς της χώρας για την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων έγινε η υπόδειξη με τα άμεσα επόμενα βήματα για την επιτάχυνση της επέκτασής τους στην Ελλάδα.

Οι εταιρείες με τις οποίες έγιναν τα παραπάνω δραστηριοποιούνται στις κατασκευές, τις υποδομές, την ενέργεια, τα ακίνητα, τον τουρισμό, τον θεαματικό τουρισμό, τον τουρισμό υγείας, τις υπηρεσίες υγείας, τα τρόφιμα, τα μεταλλεύματα και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Ανά κατηγορία έγιναν επαφές με τις παρακάτω εταιρείες:

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΥΠΟΔΟΜΕΣ

1. China Railway Construction Engineering Group (CRCEG)
2. China State Construction Engineering,

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΚΙΝΗΤΑ

1. Dalian Wanda
2. Country Garden Holdings
3. Beijing Urban Construction Holdings Group
4. HNA
5. Zhong Fu Tian Di Group

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

1. ICBC
2. China Development Bank
3. Everbright Financial Investment Holding

ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ

1. China Aluminum International Engineering

ΤΡΟΦΙΜΑ-ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

1. New Hope Group

ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

1.SAC

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ

1.Silk Road Chamber of International Commerce (SRCIC)

Πριν το Σεπτέμβριο του 2019, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ανακοίνωσε απροσδόκητα το επερχόμενο τέλος του άνθρακα στην Ελλάδα ενώ εκείνη τη περίοδο η Κίνα παρακολουθούσε τις επενδύσεις σε εργοστάσια άνθρακα.

Μετά από διαβουλεύσεις σε Πεκίνο και Αθήνα το 2016 η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, ο μεγαλύτερος πάροχος ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, είχε ανακοινώσει κοινοπραξία με την κινεζική εταιρεία CMEC για τη κατασκευή ενός νέου σταθμού παραγωγής ενέργειας από άνθρακα στη Δυτική Μακεδονία, τη περιοχή Βόρειας Ελλάδας η οποία φιλοξενεί το μεγαλύτερο μέρος των σταθμών παραγωγής ενέργειας από άνθρακα.

Το έργο διακόπηκε μόλις το 2017, διότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι πρέπει να διεξαχθεί δημοπρασία. Το 2019, μια άλλη κινεζική εταιρεία, η Beijing Guohua Power, συμμετείχε σε δημοπρασίες για την ιδιωτικοποίηση αρκετών εργοστασίων άνθρακα, οι οποίες αργότερα ακυρώθηκαν. Ωστόσο η απόφαση της Ελλάδας να απομακρυνθεί από τον άνθρακα μέχρι το 2028 έχει οδηγήσει σε ριζική μετατόπιση των επενδυτικών ευκαιριών. Φαίνεται ότι μετά το 2023 μόνο μια υπό κατασκευή μονάδα της Πτολεμαΐδας θα εξακολουθεί να λειτουργεί μέχρι και το 2028.

Μετά την απόφαση της κυβέρνησης για τον άνθρακα, Κινεζικές επιχειρήσεις έχουν δηλώσει το ενδιαφέρον τους να επενδύσουν σε προγράμματα Δίκαιης Μετάβασης στη Δυτική Μακεδονία, τα οποία ευθυγραμμίζονται με τους φιλόδοξους στόχους της Ελλάδας για το κλίμα, σύμφωνα με τον Πλάμεν Τόντσεφ, επικεφαλής της Μονάδας Ασίας στο Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων στην Αθήνα. Αναμένεται ότι η Κίνα θα επικεντρωθεί σε «καθαρότερες» ενεργειακές επενδύσεις.

Στα πλαίσια των επαφών πραγματοποιήθηκε συνάντηση και συζήτηση με τον γενικό διευθυντή της China Rail Way Hi-Tech Industry Corporation Jianbin Li η οποία είναι μία από τις 500 μεγαλύτερες εταιρείες στον κόσμο και ηγέτης στην τεχνολογία των σιδηροδρόμων. Όπως γνωστοποιήθηκε η συνάντηση αυτή ήταν μεγάλης σημασίας αφού είναι αρκετά υποσχόμενη για ανερχόμενη επένδυση. Συνάντηση πραγματοποιήθηκε και στα Κεντρικά γραφεία της Complant στο Πεκίνο η οποία έχει ήδη κάνει μια απόπειρα επέκτασης στο νησί της Ρόδου και η ίδια είναι πολλά υποσχόμενη για περαιτέρω επεκτάσεις. Εποικοδομητικές συζητήσεις πραγματοποιήθηκαν και με τον CEO της FOSUN κ.Wang Qunbin για επενδύσεις στην Ελλάδα οι οποίες με την σειρά τους είναι πολλά υποσχόμενες ενώ ταυτόχρονα στο ίδιο μήκος κύματος βρίσκεται και το CCCEU όπου δεσμεύεται για συνεργασία ανάπτυξη και αμοιβαίο όφελος.

Η Ελλάδα παρουσιάζει πολλά χαρακτηριστικά που καθιστούν ένα εξαιρετικό κόμβο επενδύσεων στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο παραμένοντας ενεργή και παρούσα στηρίζοντας

τους ήδη υπάρχοντες αλλά και μελλοντικούς κινέζους επενδυτές γεφυρώνοντας συνεργασίες εμπιστοσύνης και αμοιβαίου κέρδους.

Το πρόγραμμα της «Χρυσής Βίζας», «το πιο επιτυχημένο στην Ευρώπη», όπως είχε διαπιστώσει προ μηνών και η Le Parisien, φαίνεται ότι αποδίδει καρπούς καθώς αυξήθηκε κατά 46% πέρυσι ο αριθμός των αδειών παραμονής που χορηγήθηκαν σε πολίτες χωρών εκτός ΕΕ. Το Γαλλικό Πρακτορείο, σημειώνει ότι η χώρα μας και η Κίνα οικοδομούν εδώ και πάνω από μια δεκαετία ολοένα και στενότερες εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις

Η Ελλάδα επισπεύδει το πρόγραμμα της «Χρυσής Βίζας» για Κινέζους επενδυτές. Από το 2013 που τέθηκε σε εφαρμογή το πρόγραμμα της Χρυσής Βίζας – που παρέχει πενταετή άδεια παραμονής σε πολίτες κρατών που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και επενδύουν τουλάχιστον 250.000 ευρώ σε ακίνητα στην Ελλάδα - εκδόθηκαν συνολικά κάπου 5.300 άδειες, εκ των οποίων οι 3.400 για Κινέζους αγοραστές, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία.

Το Γαλλικό πρακτορείο επισημαίνει ότι Ελλάδα και Κίνα προχωρούν σε ολοένα και μεγαλύτερη σύσφιξη των σχέσεών τους στον εμπορικό τομέα και τις επενδύσεις από την επένδυση το 2008 της Cosco στο λιμάνι του Πειραιά και θυμίζει ότι Κυριάκος Μητσοτάκης επέστρεψε προ ημερών από τετραήμερη επίσκεψη στη Σαγκάη, ενώ ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ καταφθάνει σήμερα στην Αθήνα για την υπογραφή 16 συμφωνιών και μνημονίων κατανόησης που αφορούν στα αγροτικά προϊόντα, την οικονομία, την τεχνολογία, τις τηλεπικοινωνίες, τον τουρισμό, τον πολιτισμό και τη Δικαιοσύνη.

Ειδικοί σημειώνουν στο AFP ότι οι Κινέζοι δεν αντιμετωπίζουν πλέον την Ελλάδα ως «πάτημα» εισόδου στη ζώνη Σένγκεν, αλλά απολαμβάνουν τη ζωή τους στη νέα τους πατρίδα. Πολλοί επίδοξοι Κινέζοι επενδυτές αποθαρρύνονται, ωστόσο, από τη μακρά αναμονή που απαιτεί η έκδοση της Χρυσής Βίζας. Κι ένας πρόσθετος λόγος καθυστέρησης είναι ότι τις σχετικές αιτήσεις επεξεργάζεται η ίδια υπηρεσία που διαχειρίζεται και τα αιτήματα χορήγησης ασύλου δεκάδων χιλιάδων προσφύγων και μεταναστών.

Για να παραμερίσει τα γραφειοκρατικά εμπόδια και να διευκολύνει τις επενδύσεις η κυβέρνηση Μητσοτάκη ενέκρινε, θυμίζει το Γαλλικό πρακτορείο, τον περασμένο μήνα τροπολογία που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο «Επενδύω στην Ελλάδα», και η οποία προβλέπει ότι η πληρωμή για την απόκτηση της «Χρυσής Βίζας» μπορεί να γίνεται μέσω POS, δίγραμμης επιταγής ή μεταφορά πίστωσης από πιστωτική ή χρεωστική κάρτα. Ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Άδωνις Γεωργιάδης, που επισκέφθηκε πρόσφατα την Κίνα, είπε ότι η Τράπεζα της Ελλάδας επεσήμανε ότι η χρήση POS «δεν παραβιάζει την ελληνική ή την κοινοτική νομοθεσία. Αν παραβιάζει την κινεζική, είναι θέμα της Κίνας».

Τα προγράμματα «Χρυσής Βίζας» που τρέχουν σε ευρωπαϊκές χώρες προκαλούν ανησυχία στις Βρυξέλλες, λέει το Γαλλικό Πρακτορείο, επισημαίνοντας ότι η Κομισιόν σε έκθεσή της φέτος σημείωσε ότι οι πλούσιοι επενδυτές που ενδιαφέρονται για αγορά κατοικίας ή απόκτηση υπηκοότητας σε χώρες όπως η Βουλγαρία, η Μάλτα και η Κύπρος δεν περνούν από επαρκή έλεγχο από τις αρμόδιες Αρχές των κρατών αυτών. Ωστόσο, η Ελλάδα προσπαθεί απεγνωσμένα να προσελκύσει ξένους επενδυτές και λέει ότι δεν μπορεί να χάσει πολύτιμες πηγές εισοδήματος. Σύμφωνα με την ΤτΕ το πρόγραμμα της Χρυσής Βίζας φαίνεται ότι δίνει ώθηση στην αγορά ακινήτων στη χώρα μας, αφού προσέλυσε το 2018 469 εκατ. ευρώ σε κινεζικά κεφάλαια και άλλα 443 εκατ. ευρώ το πρώτο ήμισυ του 2019 έναντι 77 προ διετίας δίνοντας έτσι πολλά υποσχόμενες μελλοντικές επενδύσεις στον τομέα του real estate.

4.3 Ικανότητα της Ελλάδας στην προσέλκυση σημαντικών κινεζικών επενδύσεων

Πέρα από τον τουρισμό και του real estate, η Ελλάδα μπορεί να προσελκύσει επενδύσεις σε ΑΠΕ, τεχνολογία, τηλεπικοινωνίες, στο διασυνοριακό e-commerce αλλά και στα logistics. Η ελληνική οικονομία προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες και πέρα των παραδοσιακών τομέων όπως αυτοί του τουρισμού και του real estate.

Η καλή πορεία της ελληνικής οικονομίας δημιουργεί ένα αρκετά θετικό περιβάλλον για να πραγματοποιηθούν περισσότερες επενδύσεις ενώ σημειώνει ότι υπάρχουν και σημεία κλειδιά τα οποία θα χρειαστεί να προσέξουν όλοι οι δυτικοί και όχι μόνο Έλληνες επιχειρηματίες που επιθυμούν να συνάψουν συνεργασία με τους κινεζικούς ομίλους.

Αναφερόμενη στα τεράστια προβλήματα που εμφανίζονται στον κλάδο real estate της Κίνας και κυρίως στην εταιρεία Evergrande, επισημαίνει ότι το Πεκίνο έχει την ικανότητα να διαχειριστεί με επιτυχία τέτοιου είδους και η ενδεχόμενη κατάρρευση της εταιρείας σίγουρα θα έχει επιπτώσεις στη κινεζική οικονομία.

Θετικές εκτιμά ότι είναι οι προοπτικές τόσο για το κινεζικό χρηματιστήριο όσο και για το γουόν, με το δεύτερο να αυξάνει συνεχώς την παρουσία του και στις διεθνείς αγορές συναλλάγματος, ενώ υπάρχει σημαντική αύξηση του ενδιαφέροντος των ξένων επενδυτών για τοποθετήσεις σε κινεζικά κρατικά ομόλογα σε γουάν.

Η ελληνική οικονομία ανακάμπτει με ισχυρό ρυθμό, επιτυγχάνοντας τη ταχύτερη ανάπτυξη στην ευρωζώνη το γ' τρίμηνο. Παράλληλα η πολιτική που εφαρμόζεται είναι περισσότερο φιλική προς επενδύσεις. Η Κίνα είναι ένας σημαντικός εταίρος για την Ελλάδα και τόσο οι οικονομικές όσο και οι εμπορικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών έχουν ιδιαίτερα θετικές προοπτικές. Παρά το πλήγμα της πανδημίας η ελληνική οικονομία ανακάμπτει. Το θετικό αλλά και αμοιβαία επωφελές κλίμα που επικρατεί μεταξύ των δύο χωρών αποτελεί έναν από τους βασικούς θετικούς παράγοντες για την προσέλκυση επενδύσεων. Υπό την προϋπόθεση ότι το επενδυτικό περιβάλλον παραμένει θετικό, τότε αυτή η δραστηριότητα θα είναι και πιο έντονη. Πέρα των παραδοσιακών τομέων του τουρισμού και του real estate, η Ελλάδα έχει όλα τα εχέγγυα να προσελκύσει νέες επενδύσεις στους ταχύτατα αναπτυσσόμενους τομείς των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, της τεχνολογίας των τηλεπικοινωνιών, στο διασυνοριακό e-commerce αλλά και στον κλάδο των logistics.

Η αγορά της Κίνας αποτελεί πόλο έλξης για τις ελληνικές και εν γένει τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Η Κίνα αντιπροσωπεύει σχεδόν το 15% του παγκόσμιου εμπορίου. Ωστόσο, το διασυνοριακό εμπόριο με την Κίνα λόγω της πανδημίας έχει αποδειχθεί πρόκληση έχοντας **σημεία κλειδιά** τα οποία μπορούν να φανούν χρήσιμα.

1. Ορθή διαχείριση των επιδράσεων που προκαλούν οι συναλλαγματικές ισοτιμίες.
2. Καλή διαπραγμάτευση τιμής
3. Χρήση εγχώριων μέσων όπως Wechat (το πιο κοινό εργαλείο επικοινωνίας στη Κίνα)

4. Ανάπτυξη προσωπικών πέραν των επιχειρηματικών δεσμών

5. Κατανόηση πρακτικών που ισχύουν στη τοπική αγορά της Κίνας

Κορυφαίες κινεζικές εταιρείες όπως για παράδειγμα η Evergrande εμφανίζουν τεράστια οικονομικά προβλήματα. Οι αρχές της Κίνας υποστηρίζουν ότι δεν πρόκειται να «σώσουν» την εταιρεία ταυτόχρονα όμως συγκαταλέγεται μεταξύ αυτών που είναι «πολύ μεγάλες για να αποτύχουν». Η κατάρρευσή της θα έχει προφανές αντίκτυπο στην οικονομία βέβαια για μεγάλο χρονικό διάστημα στο παρελθόν η οικονομία της Κίνας διατήρησε σταθερή αναπτυξιακή τάση και έχει δείξει πολύ καλύτερες δυνατότητες διαχείρισης κινδύνων εν όψη πανδημίας. Ακόμα και η σταδιακή ενίσχυση του γουάν είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα με προοπτικές να έχει μεγάλη σημασία στις παγκόσμιες συναλλαγές με την Κίνα να φαίνεται αποφασισμένη να εφαρμόσει πιο τυποποιημένες προσεγγίσεις διαχείρισης για την ρύθμιση της αγοράς της.

ΣΥΝΟΨΗ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η οικονομία της Ελλάδας μετά από πολλά χρόνια οικονομικής κρίσης και της πανδημικής κρίσης των τελευταίων τριών χρόνων αντιμετωπίζει τις δυσκολίες των καταλοίπων των δύο αυτών κρίσεων. Αν και η οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα παραμένει αρκετά δύσκολη οι βελτιώσεις είναι ξεκάθαρα ορατές και αυτή η θετική τάση φαίνεται να συνεχίζεται και το τρέχον έτος του 2022 με μια αβεβαιότητα λόγω της διαρκούς μεταβολής της υγειονομικής κατάστασης της χώρας.

Για αρκετό καιρό τα νοικοκυριά βρίσκονται σε ισχυρή πληθωριστική δίνη. Το κύμα ακρίβειας ξεκίνησε από τον τομέα της ενέργειας εξαπλώθηκε στα είδη διατροφής «χτυπώντας» τον οικογενειακό προϋπολογισμό των νοικοκυριών, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να αντεπεξέλθουν στα καθημερινά τους έξοδα οδηγώντας τα σε περικοπές των «περιττών» εξόδων.

Τα μέτρα αποστασιοποίησης που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα για την αντιμετώπιση της πανδημίας είχαν σοβαρό αντίκτυπο και στον εργασιακό τομέα. Η Ελλάδα συγκεκριμένα κατά την χρονική περίοδο 2020 είχε το υψηλότερο ποσοστό ανέργων και μη ενεργών οικονομικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δραστηριότητες όπου εξαρτώνται από την φυσική παρουσία υπέστησαν την μεγαλύτερη μείωση. Ειδικότερα, στον κλάδο των τεχνών, της διασκέδασης και της ψυχαγωγίας σημειώνεται μείωση 21,2% (η μεγαλύτερη) ενώ στη βιομηχανία πλην κατασκευών σημειώθηκε μείωση 4,7% (η μικρότερη).

Κάποιοι κλάδοι παρουσίασαν αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα με τη μεγαλύτερη ως προς τον όγκο παραγωγής να είναι ο κλάδος παραγωγής βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων λόγω της προφανούς ζήτησης που προκλήθηκε από την πανδημική κρίση.

Σε μια ενδιάμεση κατάσταση βρίσκεται και ο κλάδος του τουρισμού ο οποίος στην αρχή της πανδημικής κρίσης είχε υποστεί μια κατακόρυφη μείωση ενώ σταδιακά την επόμενη τουριστική περίοδο είχε μια σημαντική αύξηση η οποία βοήθησε στην εξισορρόπηση της ζημιάς της προηγούμενης περιόδου.

Αντίστοιχα, η εικόνα της Κίνας βαδίζει σε παρόμοια μονοπάτια με κάποιες αξιοσημείωτες διαφορές. Παρά την προφανή επιβράδυνση της οικονομίας δεν μπορεί να θεωρηθεί αρνητική χρονιά διότι γενικά η οικονομία κινήθηκε σε ικανοποιητικούς ρυθμούς έχοντας όμως εσωτερική οικονομική ασυμμετρία. Η πολιτική της Κίνας διατήρησε την κοινωνική σταθερότητα εξασφαλίζοντας την καθημερινότητα των πολιτών της μέσω των βελτιωμένων

αναπτυξιακών επιδόσεων. Τα τελευταία έτη άνθιση έχει βιώσει ο τομέας της τεχνολογίας προσφέροντας ισχυρό πλεονέκτημα εν μέσω πανδημίας διευκολύνοντας την αγορά της χώρας ισχυροποιώντας την εσωτερική κατανάλωση με αποτέλεσμα την μείωση των μονοπωλίων.

Απειλή της οικονομίας αποτελεί η αύξηση του κόστους του άνθρακα από τον οποίο η χώρα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό για την κάλυψη των ενεργειακών της αναγκών και ειδικότερα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι ενεργειακές συνέπειες είναι εμφανής καθώς τα προβλήματα ηλεκτροδότησης μεγάλων παραγωγικών τμημάτων της χώρας και οι διαρκείς διακοπές παροχής ηλεκτρικής ενέργειας προκαλούν δυσλειτουργία στην παραγωγικότητα βασικών βιομηχανιών κατασκευής τηλεφωνικών συσκευών, αυτοκινήτων, παιχνιδιών κτλ.

Έκφραση νέας οικονομικής ανησυχίας αποτελούν οι επιπτώσεις στην οικονομία λόγω της στροφής της χώρας στην πράσινη ενέργεια δεδομένου της καταναλωτικής της κατάταξης (δεύτερη παγκοσμίως) σε πετρέλαιο πλήττοντας της εταιρίες διύλισης, μεταφοράς και οικονομικής εκμετάλλευσης του πετρελαίου επηρεάζοντας παγκοσμίως της τιμές του.

Οι σχέσεις μεταξύ δύο ή περισσότερων χωρών εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες. Οι παράγοντες αυτοί μπορεί να είναι πολιτικοί, οικονομικοί, κοινωνικοί, πολιτισμικοί κ.ά.

Οι διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Κίνας βασίζονται στην ενίσχυση του διμερούς εμπορίου, την προώθηση των επενδύσεων ανάμεσα στις δύο αυτές χώρες και την συνεργασία τους σε πολλούς τομείς .

Οι δυο χώρες διανύουν μια δυναμική περίοδο και στις εξαγωγικές εμπορικές τους δραστηριότητες. Οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν μεγάλη αύξηση τους τελευταίους μήνες ειδικότερα στον κλάδο των καυσίμων, της βιομηχανίας και των τροφίμων και η αξία τους αγγίζει τα 902,4 εκ. ευρώ.

Με την σειρά της η Κίνα κατάφερε να αυξήσει τις βασικές εξαγωγές ηλεκτρονικών υπολογιστών, υποδημάτων, ελαστικών και μαρμάρων στην Ελλάδα. Σύμφωνα με δεδομένα των Ηνωμένων Εθνών κατά τη διάρκεια του 2020 οι εξαγωγές Κίνας- Ελλάδας άγγιξαν τα 3,78 δις ευρώ.

Εκτός από τις σχέσεις εισαγωγών-εξαγωγών υπάρχουν και οι επενδυτικές σχέσεις οι οποίες αποτελούν σημαντικό παράγοντα. Οι οικονομικοί δεσμοί της Ελλάδας με την Κίνα αναπτύσσονται ολοένα και περισσότερο τηρώντας υψηλές προσδοκίες για τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη που επιφέρουν στη χώρα οι επενδύσεις αυτές. Η αυξητική τάση θα συνεχίσει να υπάρχει και μελλοντικά διότι η Ελλάδα είναι μια πολύ ελκυστική χώρα για

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις λόγω της στρατηγικής γεωπολιτικής της θέσης και των ήδη επιτυχημένων συνεργασιών των δυο χωρών.

Στο «τραπέζι» των συνεργασιών τους υπάρχουν ήδη προτάσεις για μελλοντικές συνεργασίες-επενδύσεις σε τομείς όπως τεχνολογία, ενέργεια, τουρισμός, real estate κ.α προωθώντας την αμοιβαία επωφελή συνεργασία τους και βοηθώντας την θετική πορεία των οικονομιών τους.

Γενικότερα, η συνεργασία της Κίνας με την Ελλάδα συμβάλλει σημαντικά στην προσέλκυση και άλλων ΑΞΕ προάγοντας εξωστρέφεια, οικοδομώντας μια ανοικτή παγκόσμια οικονομία και προωθώντας την φιλελευθεροποίηση και διευκόλυνση του εμπορίου και των επενδύσεων κάνοντας παράλληλα την οικονομική παγκοσμιοποίηση περισσότερο ανοικτή, ισορροπημένη και επωφελή για όλους.

Τέλος, η συνεργασία αυτή εκβαθύνεται σε τομείς όπως την τέχνη, την πολιτιστική κληρονομιά, την αρχαιολογία και τον τουρισμό βελτιώνοντας έτσι τις επαφές μεταξύ των λαών και τους ποικίλους δεσμούς τους μετουσιώνοντας την μεταξύ τους φιλία και κατανόηση σε μια πολιτιστική ένωση δίνοντας της δύναμη σε κάθε μια ξεχωριστά να προωθήσει τον μοναδικό πολιτισμό της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ

Ξενόγλωσση

↯ Tonchev Plamen, Davarinou Polyxeni, 2017, Chinese Investments in Greece and the Big Picture in Sino-Greek Relations, Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων

↯ Frans-Paul van der Putten (2014). Chinese Investment in the Port of Pireaus, Greece: The Relevance for the EU and the Netherlands. The Hague: Netherlands Institute of International Relations Clingendael.

↯ Panayides M. Photis, Wiedmer Robert (2011). Strategic alliances in the container liner shipping. Department of Commerce, Finance and Shipping, Faculty of Management and Economics, Cyprus University of Technology. Management and Economics, Cyprus University of Technology.

Ηλεκτρονικές πηγές

↯ ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, Οικονομία & Αγορές, Διεθνή (2021). Κίνα: Ετήσια αύξηση 81% κατέγραψαν οι ξένες επενδύσεις το 2020. Πηγή από το διαδίκτυο: Κίνα: Ετήσια αύξηση 81% κατέγραψαν οι ξένες επενδύσεις το 2020 (naftemporiki.gr) (διαθέσιμο την 14.12.21)

↯ ΙΝΕ ΓΣΕΕ (2021). Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση, Ετήσια Έκθεση, Αθήνα. Πηγή από διαδίκτυο: <https://www.inegsee.gr/#ekdosis>

↯ ΙΝΕ ΓΣΕΕ (2021). Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων Σεπτέμβριος, Τεύχος 11. Πηγή από διαδίκτυο: <https://www.inegsee.gr/#ekdosis>

↯ ΙΝΕ ΓΣΕΕ (2021). Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση, Ενδιάμεση Έκθεση, Αθήνα. Πηγή από διαδίκτυο: <https://www.inegsee.gr/#ekdosis>

↯ Ελληνική Δημοκρατία Υπουργείο Εξωτερικών, Γενική Γραμματεία Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων & Εξωστρέφειας, Ετήσια Έκθεση 2019(2020). Πηγή από διαδίκτυο: [ΑΡΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ \(mfa.gr\)](https://www.mfa.gr)

↯ Ελληνική Δημοκρατία Υπουργείο Εξωτερικών, Γενική Γραμματεία Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων & Εξωστρέφειας, Οικονομικό προφίλ χώρας 2020(2021). Πηγή από διαδίκτυο: [ΑΡΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ \(mfa.gr\)](https://www.mfa.gr)

↯ Euronews with AMEMΠΕ (2021). Κίνα: Επιβράδυνση της ανάπτυξης το 3^ο τρίμηνο στο 4,9%. Πηγή από διαδίκτυο: Κίνα: Επιβράδυνση της ανάπτυξης το 3ο τρίμηνο στο 4,9% | Euronews (διαθέσιμο την 23.11.21)

↳Ναυτεμπορική, Οικονομία & Αγορές, Διεθνή. (2021)Κίνα: Ετήσια αύξηση 21,1% στις ξένες επενδύσεις στη Σαγκάη κατά το α' εξάμηνο του 2021. Πηγή από διαδίκτυο: <https://m.naftemporiki.gr/story/1755145/kina-etisia-auksisi-211-stis-ksenenes-ependuseis-sti-sangkai-kata-to-a-eksamino-tou-2021> (διαθέσιμο την 23.11.21)

↳Ναυτεμπορική, Οικονομία & Αγορές, Οικονομία (2021).36% αύξηση των εξαγωγών αλλά και διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος τον Οκτώβριο. Πηγή από διαδίκτυο: <https://m.naftemporiki.gr/story/1809280>(διαθέσιμο την 22.12.21)

↳Νίκος Σταματίνης (2021). Οι νικητές και οι χαμένοι της Παγκόσμιας Οικονομίας το 2021. Πηγή από διαδίκτυο: [Οι νικητές και οι χαμένοι της Παγκόσμιας Οικονομίας το 2021 \(oneman.gr\)](#) (διαθέσιμο την 25.11.21)

↳Καψύλης Αλέξανδρος(2021). Παγκόσμια ανησυχία για την επιβράδυνση της Κίνας – SOS για ελλείψεις στην αγορά των Χριστουγέννων. Πηγή από διαδίκτυο: [Παγκόσμια ανησυχία για την επιβράδυνση της Κίνας - SOS για ελλείψεις στην αγορά των Χριστουγέννων - Ειδήσεις - νέα - Το Βήμα Online \(tovima.gr\)](#) (διαθέσιμο την 23.11.21)

↳Φρανκ Ζίρεν με επιμέλεια Γεωργόπουλος Στέφανος (2020). Η Δύση θα εξαρτάται από την Κίνα και μετά τον κορωνοϊό. Πηγή από διαδίκτυο : [Η Δύση θα εξαρτάται από την Κίνα και μετά τον κορωνοϊό | Οικονομία | DW | 25.03.2020](#) (διαθέσιμο την 23.11.21)

↳Δανδόλου Ναταλία (2021). Ενεργειακή κρίση στην Κίνα –Φαινόμενο της πεταλούδας που πλήττει την παγκόσμια «πράσινη» μετάβαση. Πηγή από διαδίκτυο :[Ενεργειακή κρίση στην Κίνα – Το φαινόμενο της πεταλούδας που δι την παγκόσμια«πράσινη» μετάβαση - Ειδήσεις - νέα - Το Βήμα Online \(tovima.gr\)](#)(διαθέσιμο την 23.11.21)

↳Διμερείς σχέσεις της Ελλάδος,Πηγή από διαδίκτυο:[Διμερείς Σχέσεις της Ελλάδος \(mfa.gr\)](#)

↳Capital,ΔΙΕΘΝΗ (2021).Η Κίνα θα αρχίσει να καταργεί σταδιακά την κατανάλωση άνθρακα την περίοδο 2026-2030. Πηγή από διαδίκτυο:<https://www.capital.gr/diethni/3540982/i-kina-tha-arxisei-na-katargei-stadiaka-tin-katanalosi-anthraka-tin-periodo-2026-2030>(διαθέσιμο την 29.11.21)

↳Newsroom,ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (2021). Αύξηση 90,9% των ελληνικών εξαγωγών στη Κίνα το 2019. Πηγή από διαδίκτυο : [Αύξηση 90,9% των ελληνικών εξαγωγών στην Κίνα το 2019 | BusinessDaily](#)(διαθέσιμο την 29.11.21)

↳Οικονομία& Αγορές, Διεθνή (2021). Ασπίδα οι εξαγωγές για την οικονομία της Κίνας το 2020, όχι όμως οδηγός ανάπτυξης το 2021. Πηγή από το διαδίκτυο: [«Ασπίδα» οι εξαγωγές για την οικονομία της Κίνας το 2020, όχι όμως οδηγός ανάπτυξης το 2021 \(naftemporiki.gr\)](#) (διαθέσιμο την 02.12.21)

↳Trading Economics. Greece Imports from china. Πηγή από το διαδίκτυο: [Greece Imports from China - 2021 Data 2022 Forecast 1988-2020 Historical \(tradingeconomics.com\)](#) (διαθέσιμο την 02.12.21)

↳ Δελτίο Τύπου Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί (προσωρινά στοιχεία). Πηγή από το διαδίκτυο: [Στατιστικές - ELSTAT \(statistics.gr\)](http://statistics.gr)

↳ Οικονομία&Αγορές, Οικονομία (2021). ΥΠΕΞ-Έκθεση: Η πανδημία επιβράδυνε τον ρυθμό αύξησης των ελληνικών εξαγωγών. Πηγή από το διαδίκτυο: [ΥΠΕΞ-έκθεση: Η πανδημία επιβράδυνε τον ρυθμό αύξησης των ελληνικών εξαγωγών \(naftemporiki.gr\)](http://naftemporiki.gr) (διαθέσιμο την 11.12.21)

↳ Ειδήσεις-Οικονομία (2021). Εξαγωγές: Ποια ελληνικά προϊόντα «τρέχουν» με διψήφια άνοδο. Πηγή από το διαδίκτυο: [Εξαγωγές: Ποια ελληνικά προϊόντα «τρέχουν» με διψήφια άνοδο \(euro2day.gr\)](http://euro2day.gr) (διαθέσιμο την 11.12.21)

↳ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Οικονομικές επιδόσεις και προβλέψεις (2021) Πηγή στο διαδίκτυο: [EconomicforecastforGreece | Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\)](http://europa.eu)

↳ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Autumn 2021 Economic forecast for Greece. Πηγή από το διαδίκτυο: [EconomicforecastforGreece | Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\)](http://europa.eu)

↳ Gong Sen, Melissa Leach, Jing Gu (Δεκέμβριος 2019). Πρωτοβουλία Belt&Road και τους ΣΒΑ: προς μια δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη. Πηγή από το διαδίκτυο: [Vol. 50 No. 4 \(2019\): The Belt and Road Initiative and the SDGs: Towards Equitable, Sustainable Development | IDS Bulletin](http://idsbulletin.org)

↳ ΗΚαθημερινή, Επιχειρήσεις(2021). Ενίσχυση τζίρου 8,3% το α' εξάμηνο για ΟΛΠ. Πηγή από το διαδίκτυο: [Ενίσχυση τζίρου 8,3% το α' εξάμηνο για ΟΛΠ | Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ \(kathimerini.gr\)](http://kathimerini.gr)

↳ George Tzogopoulos, From china to Greece- on track for the New Silk Road Whither Sino-Greek relations? (2016) Πηγή από το διαδίκτυο: <http://chinaandgreece.com/wp-content/uploads/2016/03/CIFE.pdf>(11.01.22)

↳ ΟΛΠ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε –ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΟΡΑΜΑ . Πηγή από το διαδίκτυο:[Ο.Λ.Π. - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ - ΟΡΑΜΑ \(olp.gr\)](http://olp.gr)

↳ Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας,Συνεργασία του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με την πολυεθνική εταιρεία HUAWEI.(2021)Πηγή από το διαδίκτυο:[Συνεργασία του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με την πολυεθνική εταιρεία HUAWEI – Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας \(uowm.gr\)](http://uowm.gr)(διαθέσιμο την 11.01.22)

↳ CNN,ΠΟΛΙΤΙΚΗ, Μητσοτάκης για το Ελληνικό : Η μεγαλύτερη ιδιωτική επένδυση στην Ελλάδα. (2021)Πηγή από το διαδίκτυο:[Μητσοτάκης για το Ελληνικό: Η μεγαλύτερη ιδιωτική επένδυση στην Ελλάδα - CNN.gr](http://cnn.gr)(διαθέσιμο την 12.01.22)

↳ Philip Chrisopoulos, Chinese Investors First in Taking advantage of greece's golden visa program. (2017). Πηγή από το διαδίκτυο: <https://greekreporter.com/2017/06/06/chinese-investors-first-in-taking-advantage-of-greeces-golden-visa-program>

↳FortuneGreece, Επενδύσεις. Επενδυτικό πλαίσιο συνεργασίας Ελλάδας-Κίνας (2019)
Πηγή από το διαδίκτυο: <https://www.fortunegreece.com/article/neo-ependitiko-pleσιο-sinergasias-elladas-kinas/>

↳Μηνάς Τσαμόπουλος,(2020).Απόβαση επενδυτών στην Ελλάδα προετοιμάζουν οι Κινέζοι. Πηγή από το διαδίκτυο: [Απόβαση επενδυτών στην Ελλάδα προετοιμάζουν οι Κινέζοι | Ειδήσεις για την Οικονομία | newmoney](#)(διαθέσιμο την 12.01.22)

↳Ηλίας Σταθάτος(2019), Η εκρηκτική άνοδος των κινεζικών επενδύσεων στην Ελλάδα σε ένα γράφημα. Πηγή από το διαδίκτυο: <https://www.fortunegreece.com/article/i-ekriktiki-anodos-ton-kinezikon-ependiseon-stin-ellada-se-ena-grafima/>(διαθέσιμο την 18.02.22)

↳ Πολυξένη Νταβαρίνου (2017).Κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα και Ελληνοκινεζικές σχέσεις. Πηγή από το διαδίκτυο: <https://www.liberal.gr/apopsi/kinezikes-ependuseis-stin-ellada-kai-ellinokinezikes-scheseis/181755>(διαθέσιμο την 18.02.22)

↳ Σοφία Ζαφείρη (2022). IsabelYe: Η Ελλάδα μπορεί να προσελκύσει σημαντικές κινεζικές επενδύσεις. Πηγή από το διαδίκτυο: https://www.businessdaily.gr/synenteyxeis/55307_isabel-ye-i-ellada-mporei-na-proselkysei-simantikes-kinezikes-ependyseis(διαθέσιμο την 18.02.22)

↳ Σταμάτης Ζησίμου (2017). Ποιοι κινεζικοί κολοσσοί έδωσαν «υποσχρητική» για επενδύσεις. Πηγή από το διαδίκτυο: <https://www.euro2day.gr/news/economy/article/1539820/poioi-kinezikoi-kolossoi-edosan-yposhetikh-gia-epe.html>(διαθέσιμο την 18.02.22)

↳naftemporiki.gr (2021). Επιβεβαιώνεται η θέληση της Κίνας για συνέχιση των επενδύσεων στην Ελλάδα. Πηγή από το διαδίκτυο : [Επιβεβαιώνεται η θέληση της Κίνας για συνέχιση των επενδύσεων στην Ελλάδα \(naftemporiki.gr\)](#)(διαθέσιμο την 19.02.22)

↳energia.gr (2019). Τι περιλαμβάνει το Νέο Επενδυτικό Πλαίσιο Συνεργασίας Ελλάδας-Κίνας 2020-2022. Πηγή από το διαδίκτυο: [Τι Περιλαμβάνει το Νέο Επενδυτικό Πλαίσιο Συνεργασίας Ελλάδας -Κίνας 2020-2022 \(energia.gr\)](#)(διαθέσιμο την 19.02.22)

↳newsbeast, Οικονομία. Κινεζικές εταιρείες ενδιαφέρονται να επενδύσουν στην Ελλάδα. Πηγή από το διαδίκτυο: [Κινεζικές εταιρείες ενδιαφέρονται να επενδύσουν στην Ελλάδα - Newsbeast](#)(διαθέσιμο την 19.02.22)

↳Michael Crampton(2021).Shift in Chinese energy investments set to help Greece reach climate targets. Πηγή από το διαδίκτυο: [Shift in Chinese energy investments set to help Greece reach climate targets | Clean Energy Wire](#)(διαθέσιμοτην 18.02.22)

↳ΣωτήρηςΔημητρόπουλος(2019). Η Ελλάδα επισπεύδει το πρόγραμμα της «Χρυσής Βίζας» για Κινέζους επενδυτές. Πηγή από το διαδίκτυο: [Η Ελλάδα επισπεύδει το πρόγραμμα της «Χρυσής Βίζας» για Κινέζους επενδυτές | Έθνος \(ethnos.gr\)](#)(διαθέσιμο την 18.02.22)